FoU i väst GR

Sammanställning av Göteborgsregionens resultat i Öppna jämförelser 2015

Vård och omsorg om äldre – Diagramrapport

Åsa Nilsson

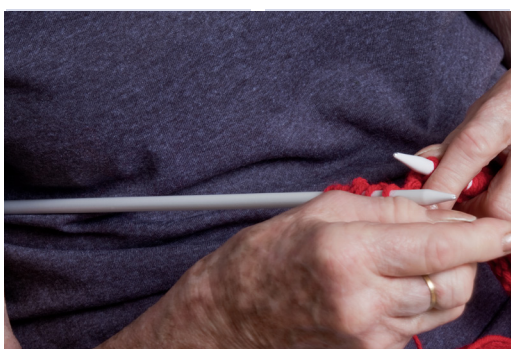

Öppna jämförelser inom socialtjänst och hemsjukvård

- Barn- och ungdomsvård (2010–)
- Brottsoffer (2012–)
- Ekonomiskt bistånd (2011–)
- Hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden (2012–)
- Krisberedskap (2016 –)
- Missbruks- och beroendevård (2009–)
- Stöd till personer med funktionsnedsättning (2010–)
- Vård och omsorg om äldre (2010–)

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

Varför **Öppna jämförelser?**

- Möjliggöra jämförelser av kvaliteten inom socialtjänst och hälso- och sjukvård i hela Sverige
- ...och över tid
- Öppenhet och insyn i offentlig verksamhet
- Ett underlag för ”brukarval”
- Ett underlag för uppföljning, analys, förbättringsarbete och styrning i verksamheterna
- Statlig kontroll
  - ”en del av den nationella kunskapsstyrningen”

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

Ur socialtjänstlagen (2001:453)

Insatser inom socialtjänsten ska vara av god kvalitet.

För utförande av uppgifter inom socialtjänsten ska det finnas **personal med lämplig utbildning och erfarenhet**.

Kvaliteten i verksamheten ska systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras. *Lag* (*2009:596*). ”

(3 kap, 3 §)

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

Socialtjänstlagen 5 kap, 4–5 §§

4 § Socialtjänstens omsorg om äldre ska inriktas på att äldre personer får **leva ett värdigt liv och känna välbefinnande** (värdegrund).

Socialnämnden ska verka för att äldre människor får **möjlighet att leva och bo självständigt under trygga förhållanden och ha en aktiv och meningsfull tillvaro i gemenskap med andra**. *Lag (2010:427)*.

5 § Socialnämnden ska verka för att äldre människor **får goda bostäder och ska ge dem som behöver det stöd och hjälp i hemmet och annan lättåtkomlig service.**

Kommunen ska inrätta särskilda boendeformer för service och omvårdnad för äldre människor som behöver särskilt stöd.

Den äldre personen ska, **så långt det är möjligt, kunna välja när och hur stöd och hjälp i boendet och annan lättåtkomlig service ska ges**. *Lag (2010:427)*.

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

Datakällor i ÖJ 2015: Vård och omsorg om äldre

- Socialstyrelsens brukarenkät *Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?*
  – rörande ordinärt boende med hemtjänst resp. särskilt boende
- Socialstyrelsens kommun- och enhetsundersökning 2015
  - riktad till verksamheter inom hemtjänst, särskilda boenden samt kommuner/stadsdelar
- Kommun- och landstingsdatabasen (Kolada)
- Socialstyrelsens register:
  Registret över socialtjänster till äldre och personer med funktionsnedsättning; Patientregistret; Läkemedelsregistret
- Nationella kvalitetsregister:
  Senior Alert; Svenska Palliativregistret; Riks-Stroke
- Befolkningsstatistik, Statistiska Centralbyrån
  SCB:s räkenskapssammandrag och befolkningsstatistik

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

Hemtjänst respektive särskilt boende
– merparten baserat på brukarenkäten
Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?

- Bemötande, förtroende och trygghet
- Kontakt med personal
- Inflytande och tillräcklig tid
- Riskförebyggande åtgärder
- Sammantagen nöjdhet

Hemtjänst specifikt:

- Personalkontinuitet
- Förändring av självskattad hälsa

Särskilt boende specifikt:

- Mat och måltidsmiljö
- Boendemiljö
- Aktiviteter och känsla av ensamhet
- Bruk av tryckavlastande underlag

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

Sammanhållen vård och omsorg

”Dessa indikatorer syftar till att visa några aspekter av kvaliteten för den äldre, som ett resultat av en mer eller mindre sammanhållen vård och omsorg.”

- Väntetid till särskilt boende
- Fallskador per 1 000 invånare
- Påverkbara slutenvårdstillfällen per 100 000 invånare avseende frakturer på höft och lår
- Strokepatienter med tillgodosedda rehab-behov efter 12 mån
- Strokepatienter med funktionsförmåga efter 12 mån
- Brytpunktssamtal
- Smärtskattning sista levnadsveckan
- Tre eller fler psykofarmaka – bland äldre med hemtjänst resp. i särskilt boende
- Tio eller fler läkemedel – bland äldre med hemtjänst resp. i särskilt boende
- Olämpliga läkemedel – bland äldre med hemtjänst resp. i särskilt boende
- Antipsykotiska läkemedel – bland äldre med hemtjänst resp. i särskilt boende

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

Bakgrundsmått

- Äldreomsorgens avvikelse från standardskostnad
- Kostnader för hemtjänst respektive särskilt boende
  – per invånare resp. brukare
- Andel äldre i befolkningen
- Andel äldre med hemtjänst respektive i särskilt boende
- Andel med hemsjukvård i hemtjänsten
- Ålder vid inflyttning till särskilt boende
- Antal hemtjänsttimmar månaden före flytt till särskilt boende
- God hälsa bland äldre med hemtjänst resp. på särskilt boende
- Svåra besvär av ängslan, oro eller ångest bland äldre med hemtjänst respektive på särskilt boende
- Hälsotillstånd och rörelseförmåga hos personer i ordinärt boende respektive särskilt boende

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

Om enkäten

Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?

- Datainsamling: postenkät distribuerad till målgruppen i slutet av mars – början av juni 2015
- Svarsfrekvens nationellt
  – 67 procent inom hemtjänst; inom GR 64–70 procent
  – 55 procent inom särskilda boenden; inom GR 44–65 procent
- Andel brukare som svarat själva (eller ihop med någon)
  – 62 procent inom hemtjänst; inom GR 57–70 procent
  – 34 procent inom särskilda boenden; inom GR 27–39 procent
- Webbenkätmöjlighet – men marginellt utnyttjad:
  – 1 procent inom hemtjänst
  – 3 procent inom särskilda boenden
- Webbenkäten även i versioner på finska, arabiska och engelska, vilket delvis utnyttjades (i första hand den arabiska)

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

Tillförlitligheten i resultaten från *Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?*

Socialstyrelsen summerar:

Bortfallet är troligen skevt och **de som svarade är med största sannolikhet friskare än de som inte svarade på enkäten**. Detta kan påverka resultaten om de som svarar därmed är mer positiva till sin äldreomsorg än de som inte svarar.

En annan möjlig felkälla är när någon annan hjälper till att fylla i enkäten eller besvarar enkäten åt den äldre. Då kan det bli **hjälparens åsikt** och inte den äldres som registreras.

Sammanfattningsvis finns en risk för att **äldre med demens-sjukdom och andra svåra sjukdomar inte representeras med sina åsikter** i undersökningen, om de själva inte kan besvara enkäten och inte heller har möjlighet att få hjälp av någon.

”

Källa: Socialstyrelsen (2015, s. 62) *Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?*

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

Ordinärt boende med hemtjänst

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

Antal svar och svarsfrekvens: Ordinärt boende med hemtjänst

	Antal svar	Svarsfrekvens (procent)	Svarat själv/ihop med någon (procent)
Ale	210	64	59
Alingsås	339	67	58
Göteborg	5 429	69	70
Härryda	154	64	62
Kungsbacka	669	70	66
Kungälv	342	69	63
Lerum	251	65	58
Lilla Edet	126	70	62
Mölndal	498	70	70
Partille	457	68	69
Stenungsund	164	64	57
Tjörn	118	69	61
Öckerö	108	69	60
Hela Sverige	91 690	67	62

Uppgifterna avser Socialstyrelsens brukarundersökning 2015 *Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?*

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

Upplever trygghet, bra bemötande och har förtroende för hemtjänstpersonalen, 2015

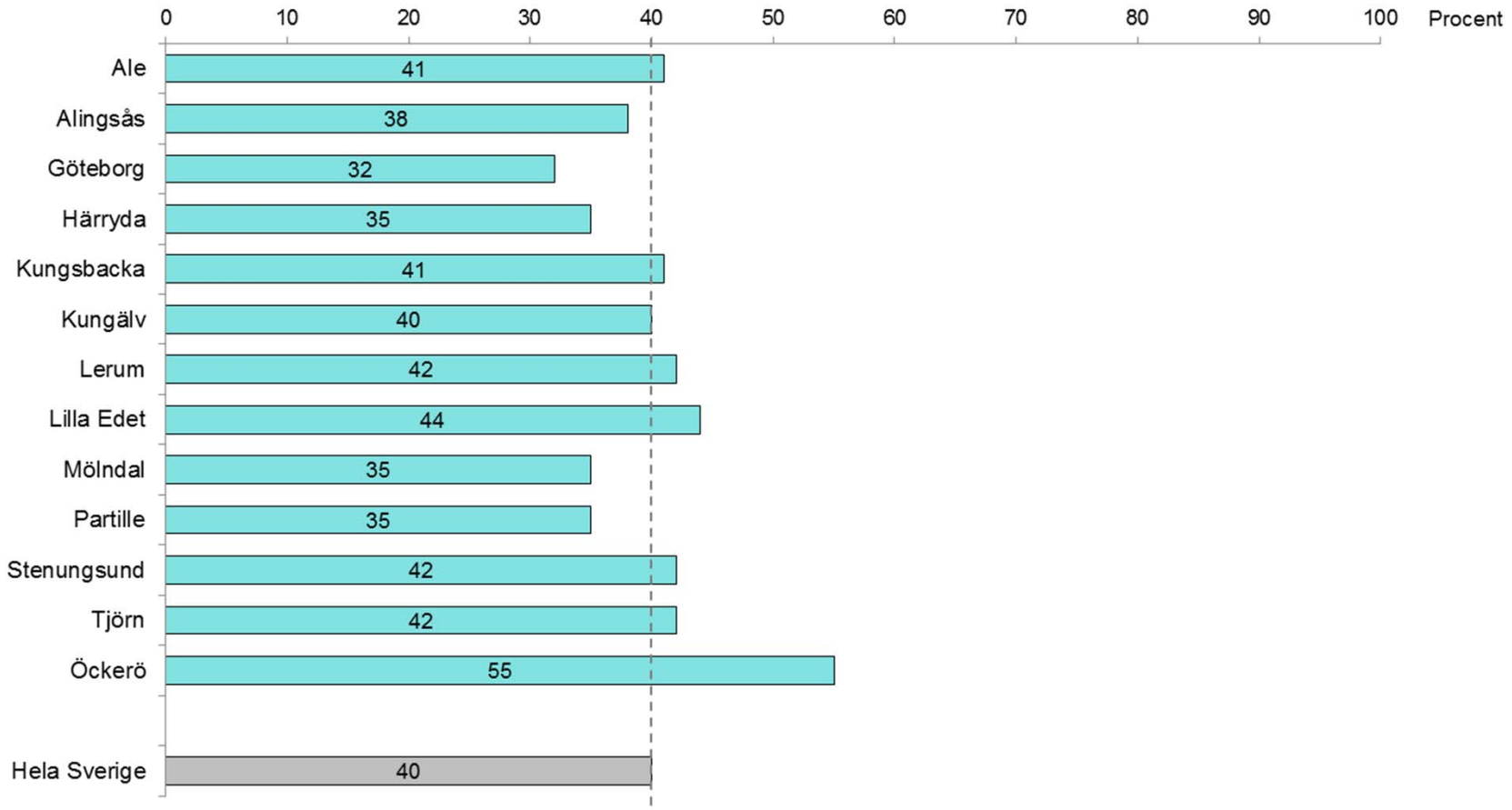

Resultaten baseras på tre enkätfrågor, där andelen utgörs av de respondenter som svarat att det känns "mycket tryggt" att bo hemma med stöd från hemtjänsten, att personalen "alltid" bemöter dem på ett bra sätt samt att de känner förtoende för åtmionstone flertalet i personalen som kommer hem till dem. Personer utan åsikt ingår inte i procentbasen.

Datakälla: Socialstyrelsens undersökning (2015) *Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?*

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

FoU i väst GR

Ganska eller mycket lätt att få kontakt med hemtjänstpersonalen, sjuksköterska och läkare, 2015

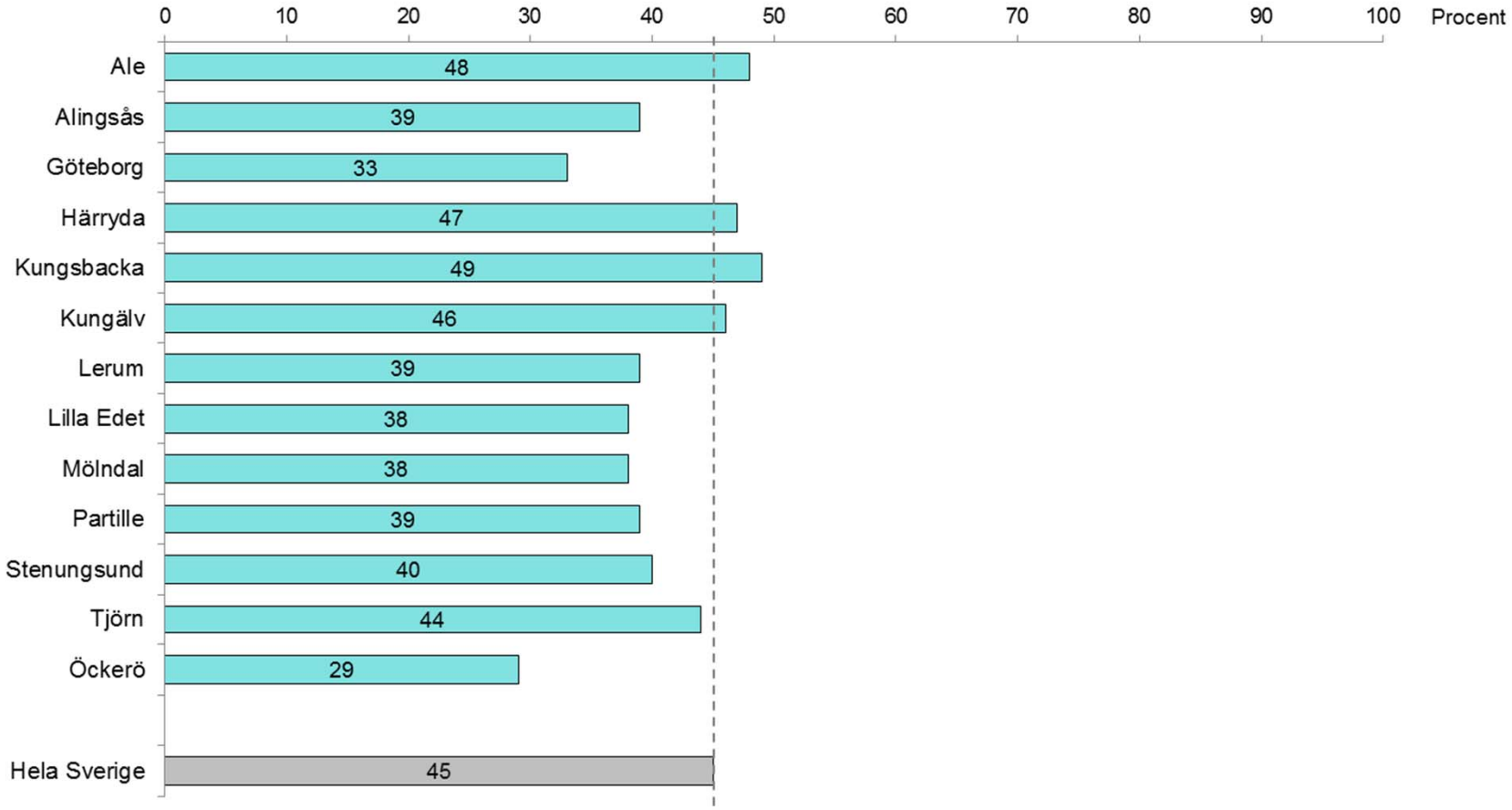

Resultaten baseras på tre enkätfrågor om tillgänglighet till respektive personalgrupp, där andelen utgörs av de respondenter som svarat att det är "mycket lätt" eller "ganska lätt" att få kontakt med samtliga tre personalgrupper. Personer utan åsikt ingår inte i procentbasen.

Datakälla: Socialstyrelsens undersökning (2015) *Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?*

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

Positiv upplevelse av det egna inflytandet och av hemtjänstpersonalens tid att utföra sitt arbete, 2015

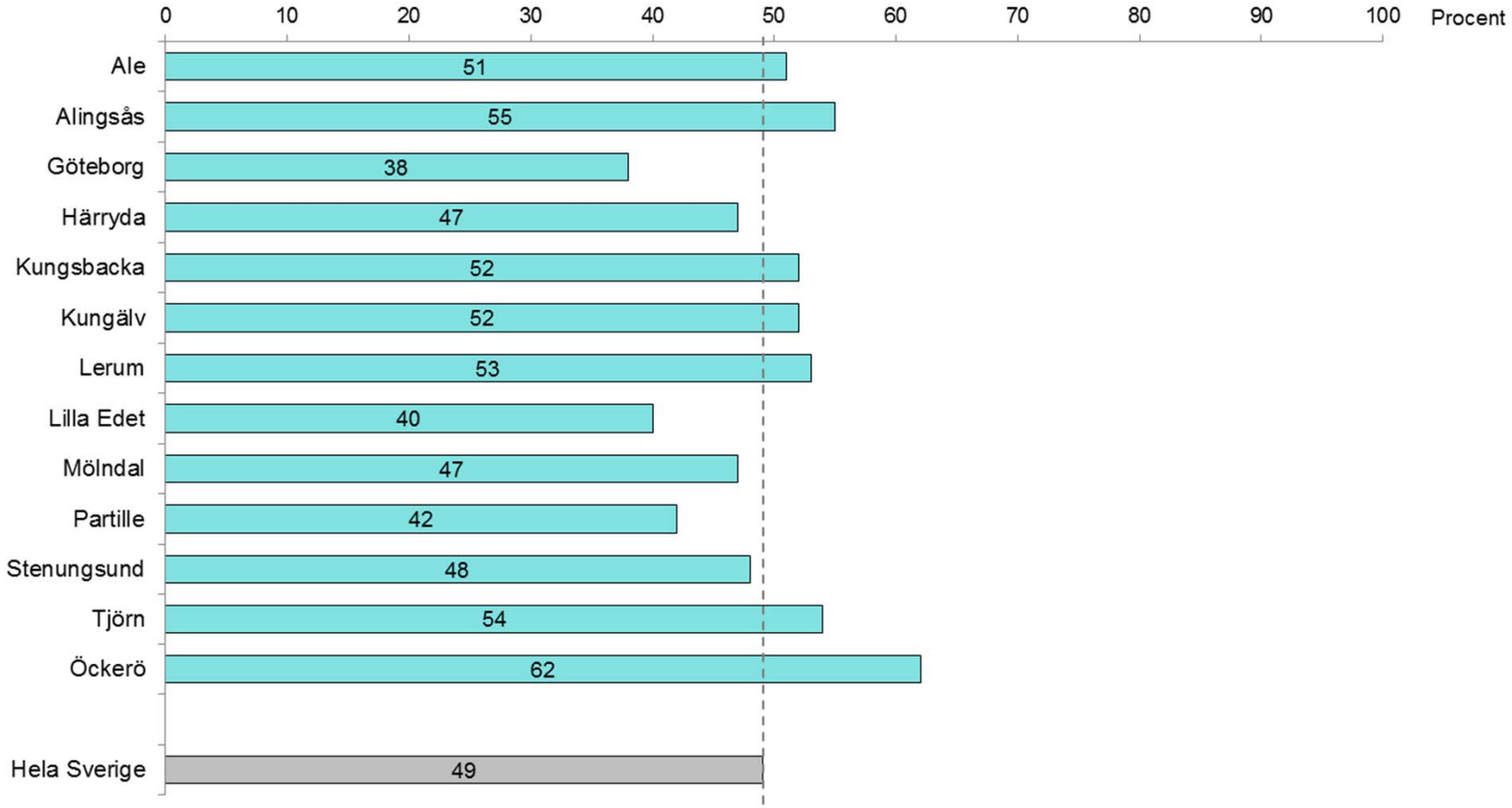

Resultaten avser andelen som svarat positivt på tre enkätfrågor om personalen tar hänsyn till åsikter och önskemål om hur hjälpen ska utföras, om det går att påverka vid vilka tider personalen kommer och om personalen har tillräckligt med tid till att utföra sitt arbete ("ja, alltid" ellerl "oftast"). Personer utan åsikt ingår inte i procentbasen.

Datakälla: Socialstyrelsens undersökning (2015) *Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?*

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

FoU i väst GR

Riskförebyggande åtgärder inom hemtjänsten, 2014–2015

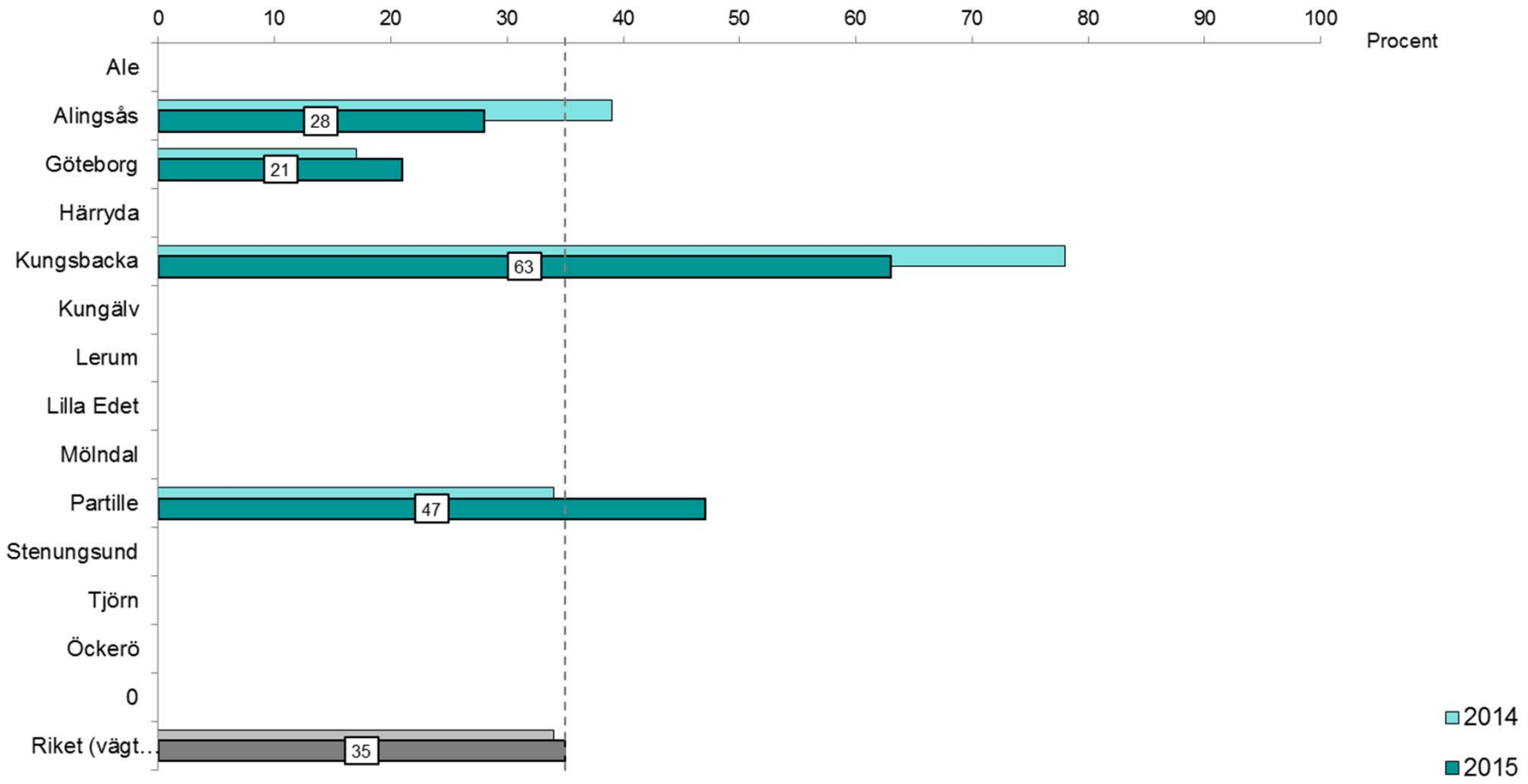

Kommentar: Avser andelen personer 65 år och äldre i ordinärt boende med hemsjukvård som bedömts ha risk för för fall, undernäring, trycksår och/eller nedsatt munhälsa och där åtgärd vidtagits. Observera ändrat uttagsdatum för data: 2015 avser att vidtagen åtgärd registrerats under perioden 1–30 aug. 2014 avser perioden aug 2013–aug 2014.

* I Tjörn är antalet bedömda personer både 2014 och 2015 mindre än 30 varför resultatet inte redovisas. Detsamma gäller Lilla Edet 2015 och Lerum 2014. För övriga kommuner utan resultat gäller att uppgift saknas.

Datakälla: Senior Alert.

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

Personalkontinuitet inom hemtjänsten, 2011–2015

	2011	2012	2013	2014	2015
Ale	-	16	13	14	11
Alingsås	-	-	-	-	.
Göteborg	-	-	14	13	14
Härryda	16	18	15	16	16
Kungsbacka	14	13	-	-	18
Kungälv	-	-	14	17	14
Lerum	16	-	15	15	16
Lilla Edet	8	12	18	21	18
Mölndal	-	-	-	-	.
Partille	-	-	-	-	.
Stenungsund	-	-	18	21	18
Tjörn	14	-	11	17	20
Öckerö	-	11	-	11	10
Hela Sverige	13	13	14	15	15

Resultaten avser genomsnittligt antal olika hemtjänstpersonal som en hemtjänsttagare möter under en 14-dagarsperiod, 07.00–22.00, med avseende på dem 65 år och äldre som har två eller fler hemtjänstbesök per dag. Valfri mätperiod under hösten. Streck (–) innebär att uppgift saknas.

Datakälla: Kommunernas egna undersökningar inrapporterade i Kolada.

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

FoU i väst GR

Förändring av självskattad hälsa hos hemtjänsttagare sedan föregående år, 2015

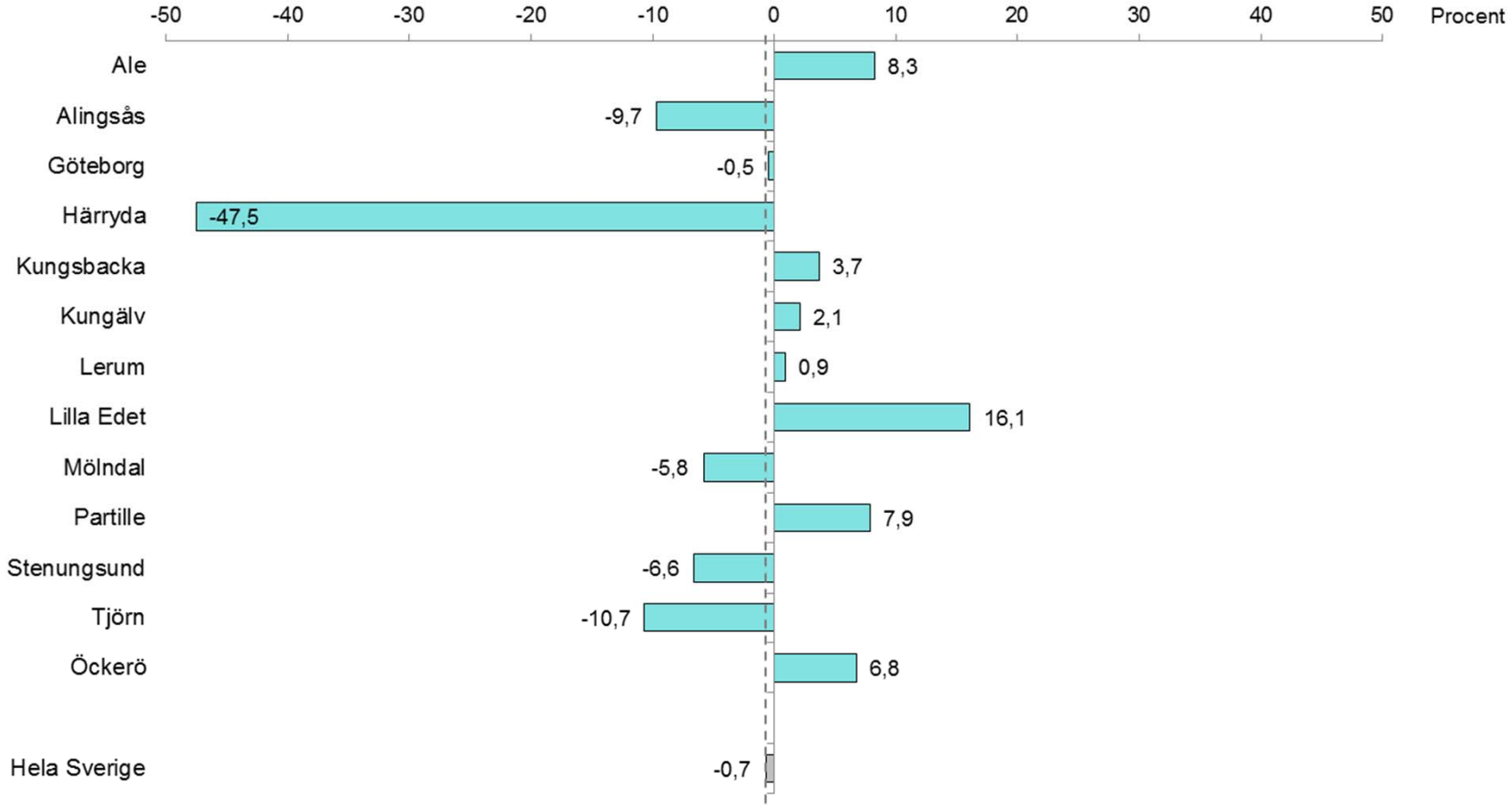

Resultaten visar den genomsnittliga förändringen av respondenternas självskattade hälsotillstånd mellan två undersökningsår. Enkätfrågan är förenklat tolkad som en intervallskala där svarsalterantivet ”Mycket gott” ger 4 poäng, ”Ganska gott” 3 poäng, ”Någorlunda” 2 poäng, ”Ganska dåligt” 1 poäng och ”Mycket dåligt” 0 poäng.

Datakälla: Socialstyrelsens undersökning (2014, 2015) *Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?*

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

FoU i väst GR

Sammantagen nöjdhet med hemtjänsten, 2012–2015

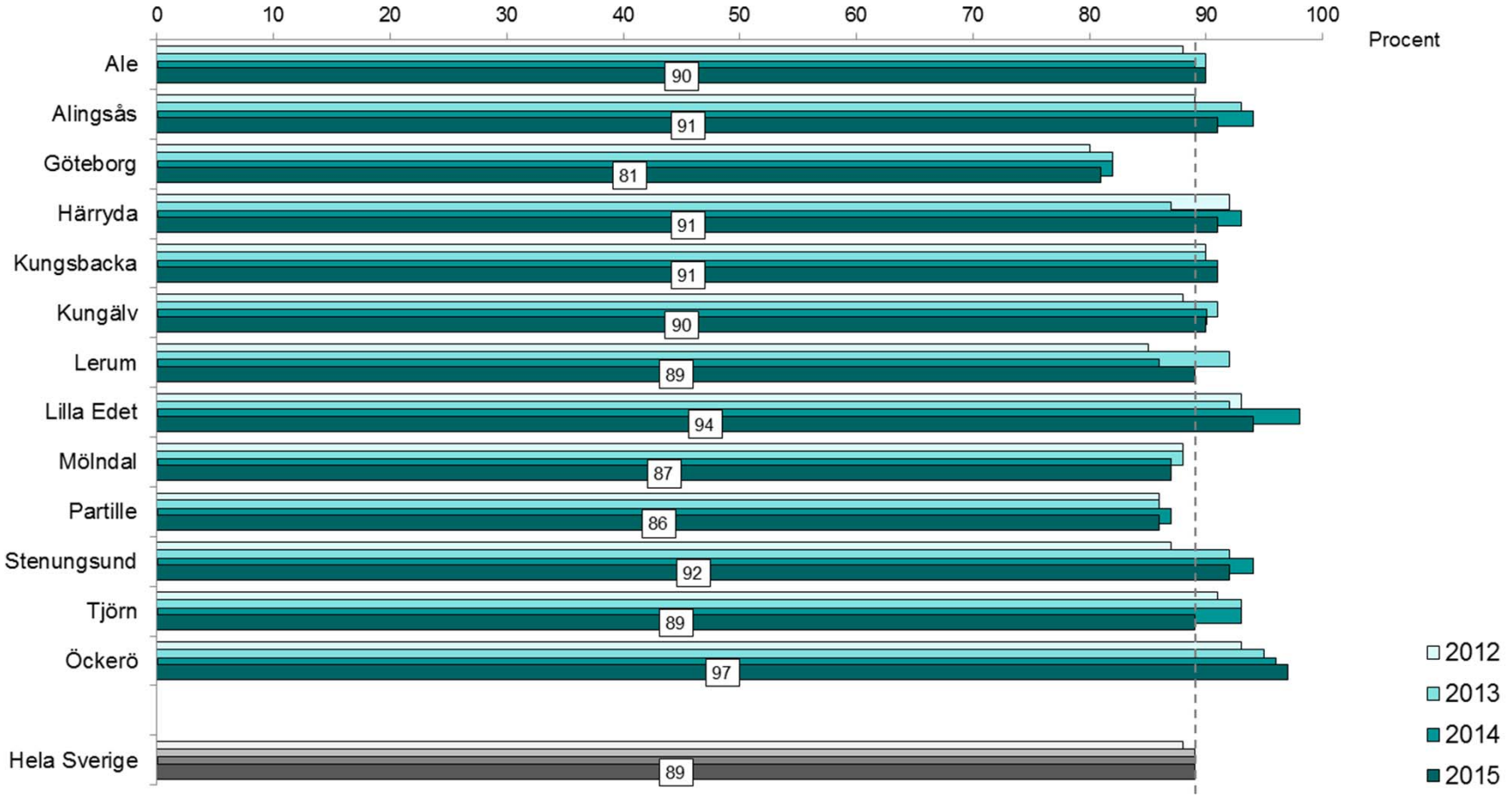

Enkätfrågan lyder: *Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med den hemtjänst du har?*, med svarsalternativen: *Mycket nöjd; Ganska nöjd; Varken nöjd eller missnöjd; Ganska missnöjd; Mycket missnöjd; Vet inte/Ingen åsikt.* Resultaten avser procentandelen som ganska eller mycket nöjd.

Datakälla: Socialstyrelsens undersökning (2015) *Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?*

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

Särskilt boende

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

Antal svar och svarsfrekvens: Särskilt boende

	Antal svar	Svarsfrekvens (procent)	Svarat själv/ihop med någon (procent)
Ale	91	61	27
Alingsås	194	59	38
Göteborg	1 991	57	37
Härryda	101	55	29
Kungsbacka	288	58	35
Kungälv	185	61	29
Lerum	150	58	31
Lilla Edet	50	52	38
Mölndal	246	54	39
Partille	115	58	38
Stenungsund	78	58	39
Tjörn	78	65	31
Öckerö	41	44	30
Riket	40 248	55	34

Uppgifterna avser Socialstyrelsens enkätundersökning 2015 *Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?*

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

Upplever trygghet, bra bemötande och har förtroende för boendepersonalen, 2015

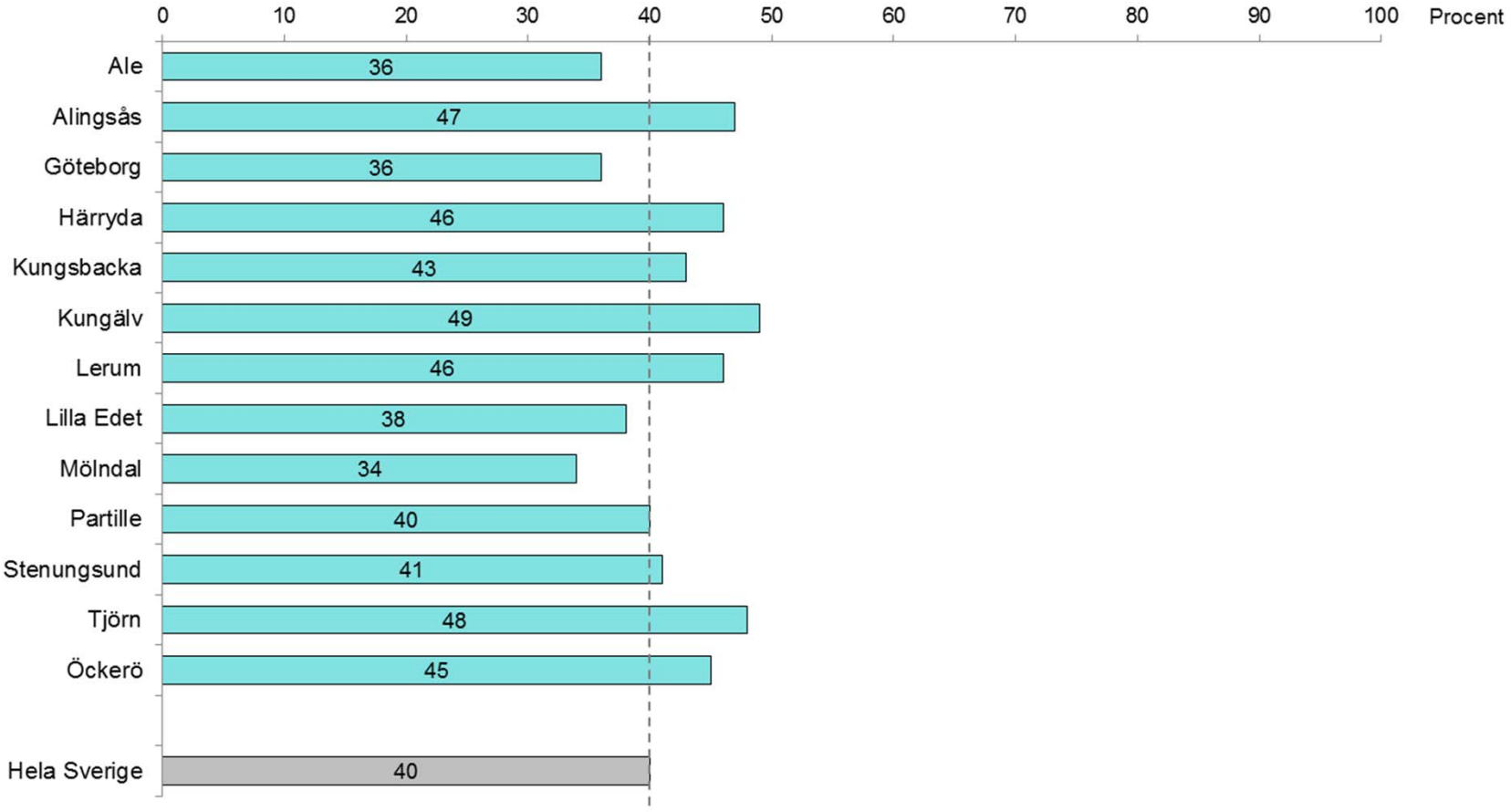

Resultaten baseras på tre enkätfrågor, där andelen utgörs av de respondenter som svarat att det känns "mycket tryggt" på äldreboendet, att personalen "alltid" bemöter dem på ett bra sätt samt att de känner förtoende för åtmionstone flertalet i personalen. Personer utan åsikt ingår inte i procentbasen.

Datakälla: Socialstyrelsens undersökning (2015) *Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?*

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

FoU i väst GR

Ganska eller mycket lätt att få kontakt med boendepersonalen, sjuksköterska och läkare, 2015

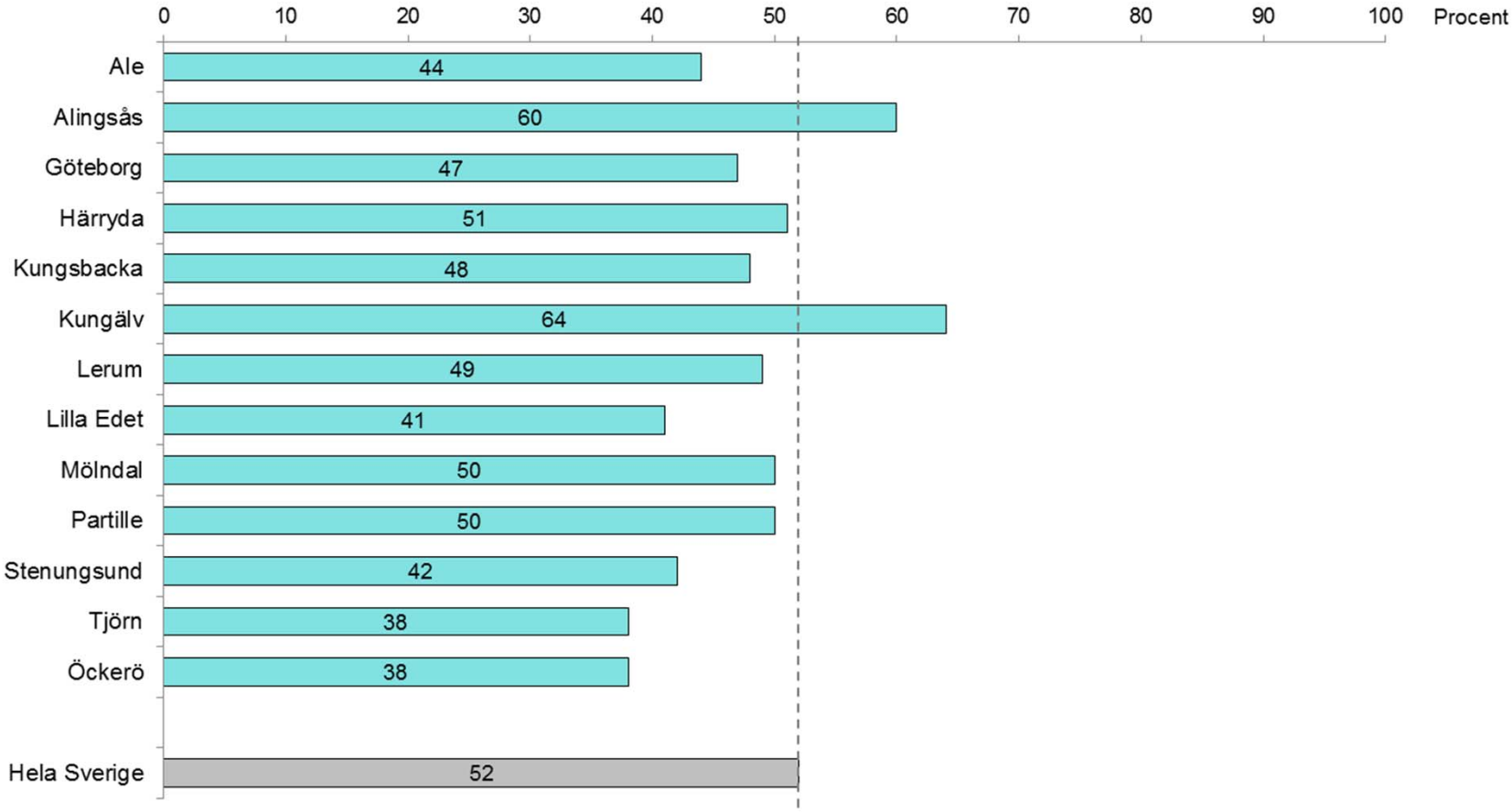

Resultaten baseras på tre enkätfrågor om tillgänglighet till respektive personalgrupp, där andelen utgörs av de respondenter som svarat att det är "mycket lätt" eller "ganska lätt" att få kontakt med samtliga tre personalgrupper. Personer utan åsikt ingår inte i procentbasen.

Datakälla: Socialstyrelsens undersökning (2015) *Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?*

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

Positiv upplevelse av det egna inflytandet och av boendepersonalens tid att utföra sitt arbete, 2015

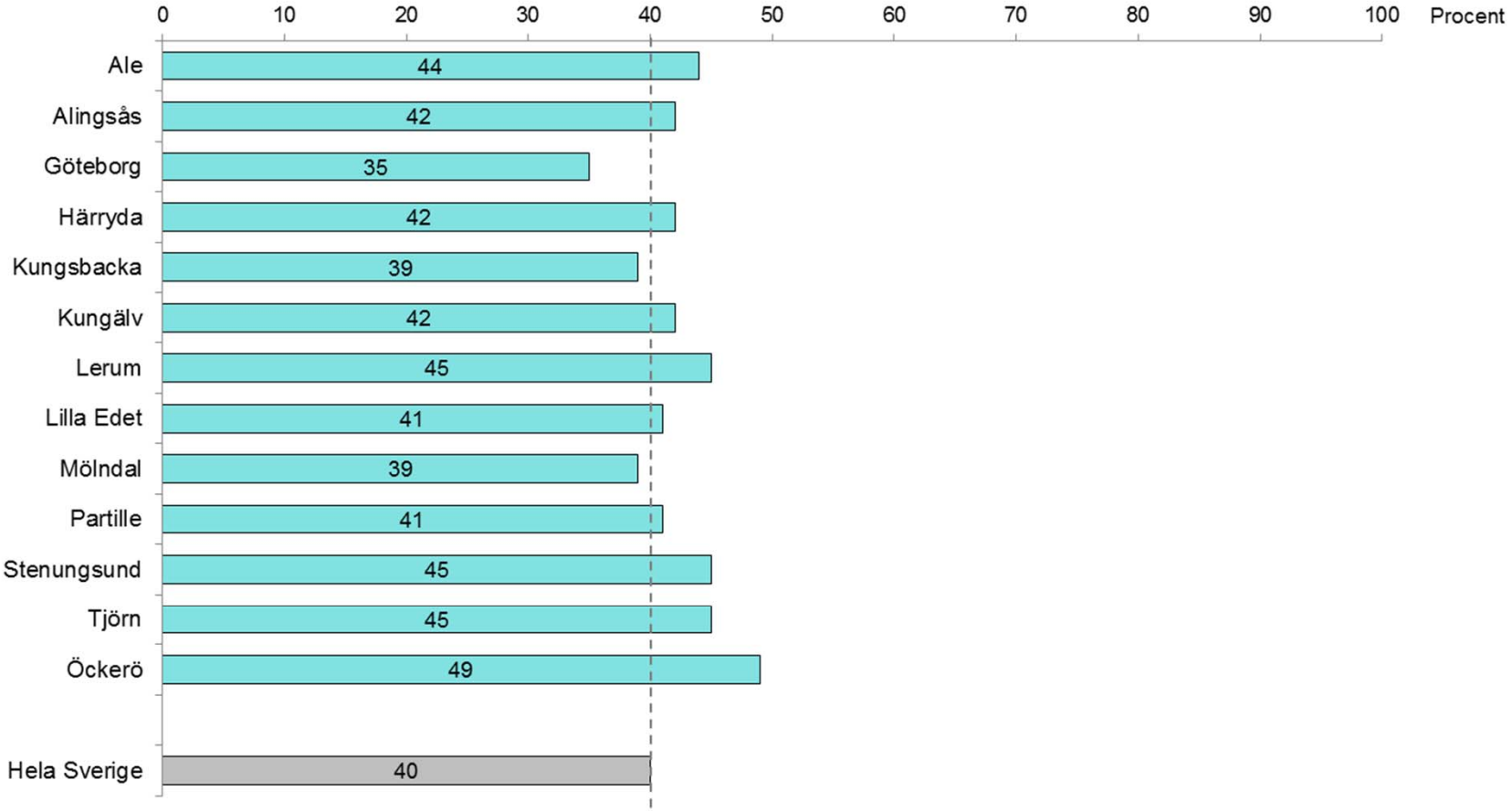

Resultaten avser andelen som svarat positivt på tre enkätfrågor: om personalen tar hänsyn till åsikter och önskemål om hur hjälpen ska utföras, om det går att påverka vid vilka tider personalen kommer och om personalen har tillräckligt med tid till att utföra sitt arbete ("ja, alltid" ellerl "oftast"). Personer utan åsikt ingår inte i procentbasen.

Datakälla: Socialstyrelsens undersökning (2015) *Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?*

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

Välsmakande mat och trevliga måltider i särskilt boende, 2015

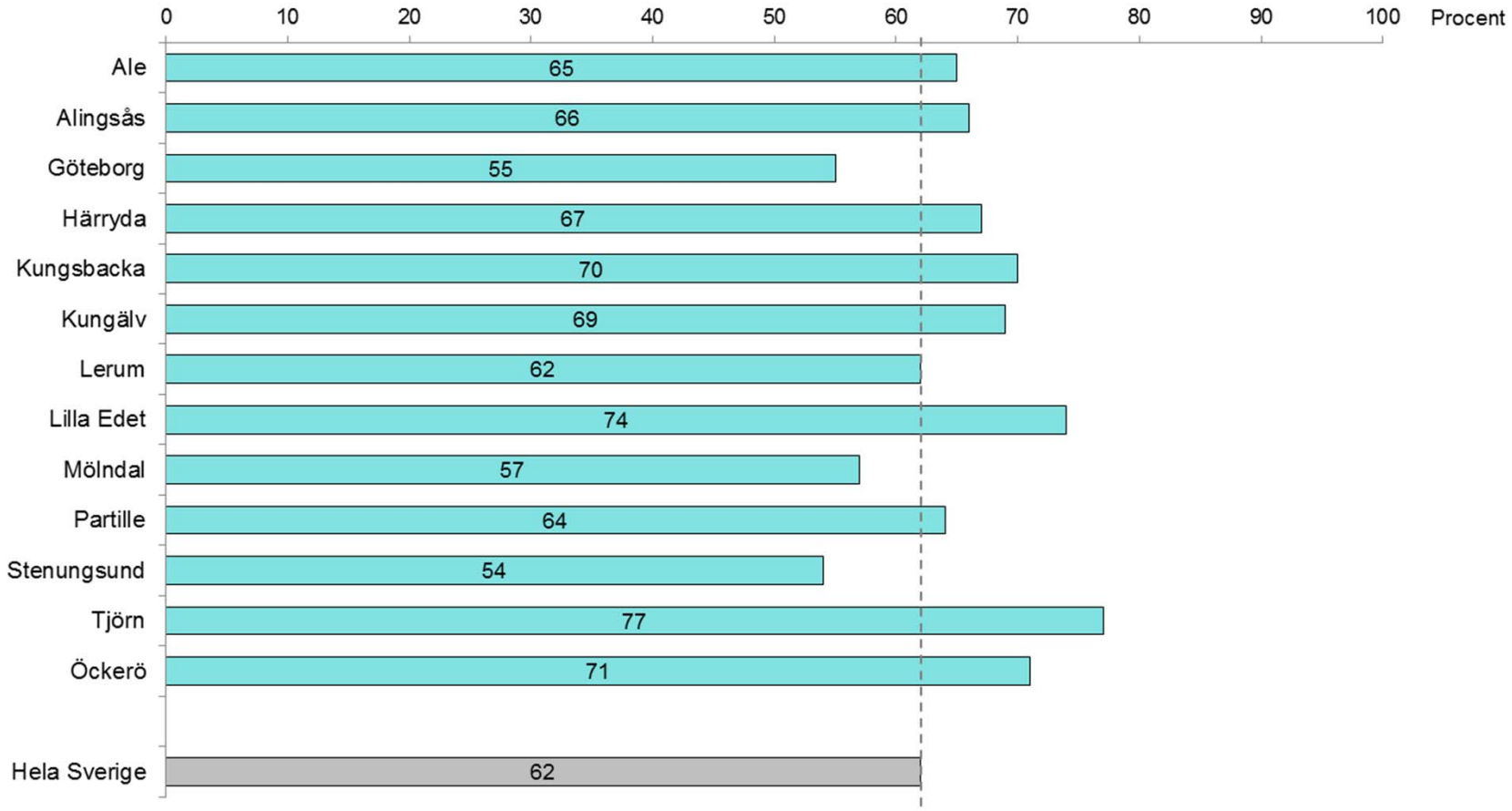

Resultaten baseras på två enkätfrågor, där andelen utgörs av de respondenter som svarat att maten brukar smaka "mycket bra" eller "ganska bra" samt att de upplever att måltiderna på äldreboendet "alltid" eller "oftast" är en trevlig stund på dagen. Personer utan åsikt ingår inte i procentbasen.

Datakälla: Socialstyrelsens undersökning (2015) *Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?*

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

Trivs med boendet och boendemiljön, 2015

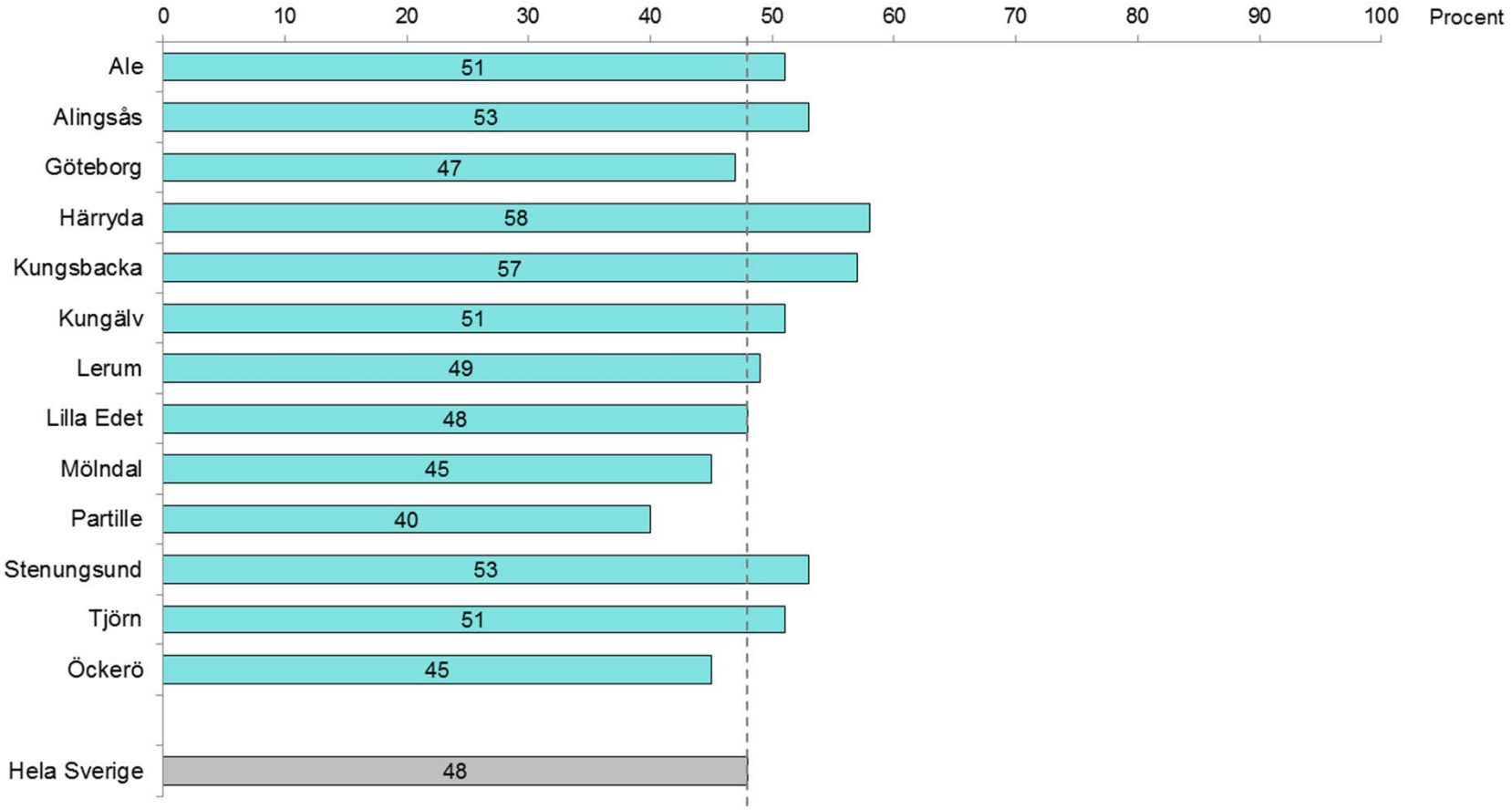

Resultaten avser andelen som svarat positivt på tre enkätfrågor: att man trivs med sitt rum/lägenhet, att det är trivsamt i de gemensamma utrymmena och att det är trivsamt utomhus runt boendet. Personer utan åsikt ingår inte i procentbasen.

Datakälla: Socialstyrelsens undersökning (2015) *Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?*

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

Nöjd med äldreboendets aktiviteter och besväras inte av ensamhet, 2015

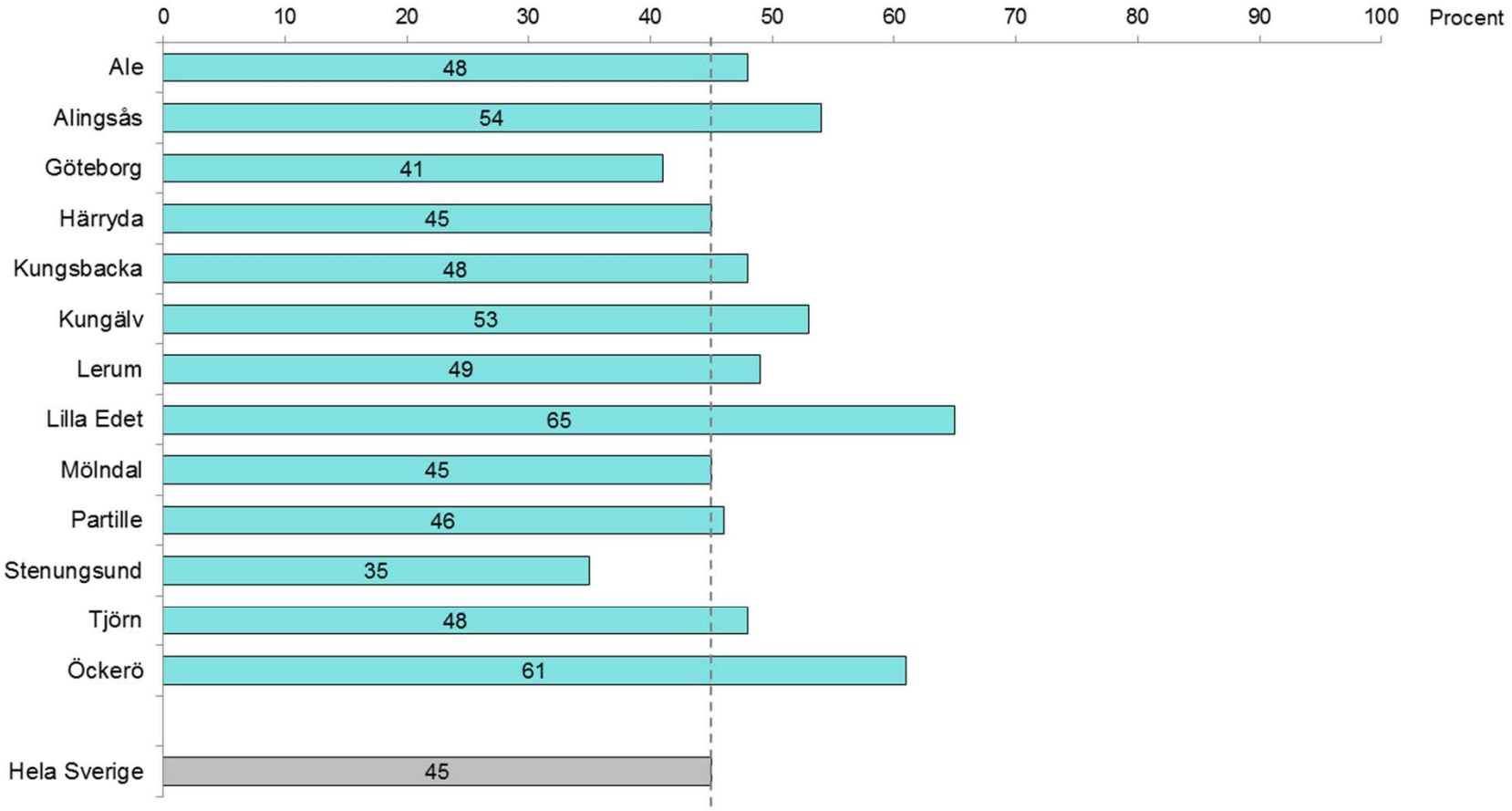

Resultaten avser andelen som svarat att man är "mycket nöjd" eller "ganska nöjd" med de aktiviteter som erbjuds på äldreboendet samt svarat nekande på frågan om man besväras av ensamhet. Personer utan åsikt ingår inte i procentbasen.

Datakälla: Socialstyrelsens undersökning (2015) *Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?*

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

FoU i väst GR

Riskförebyggande åtgärder i särskilt boende, 2014–2015

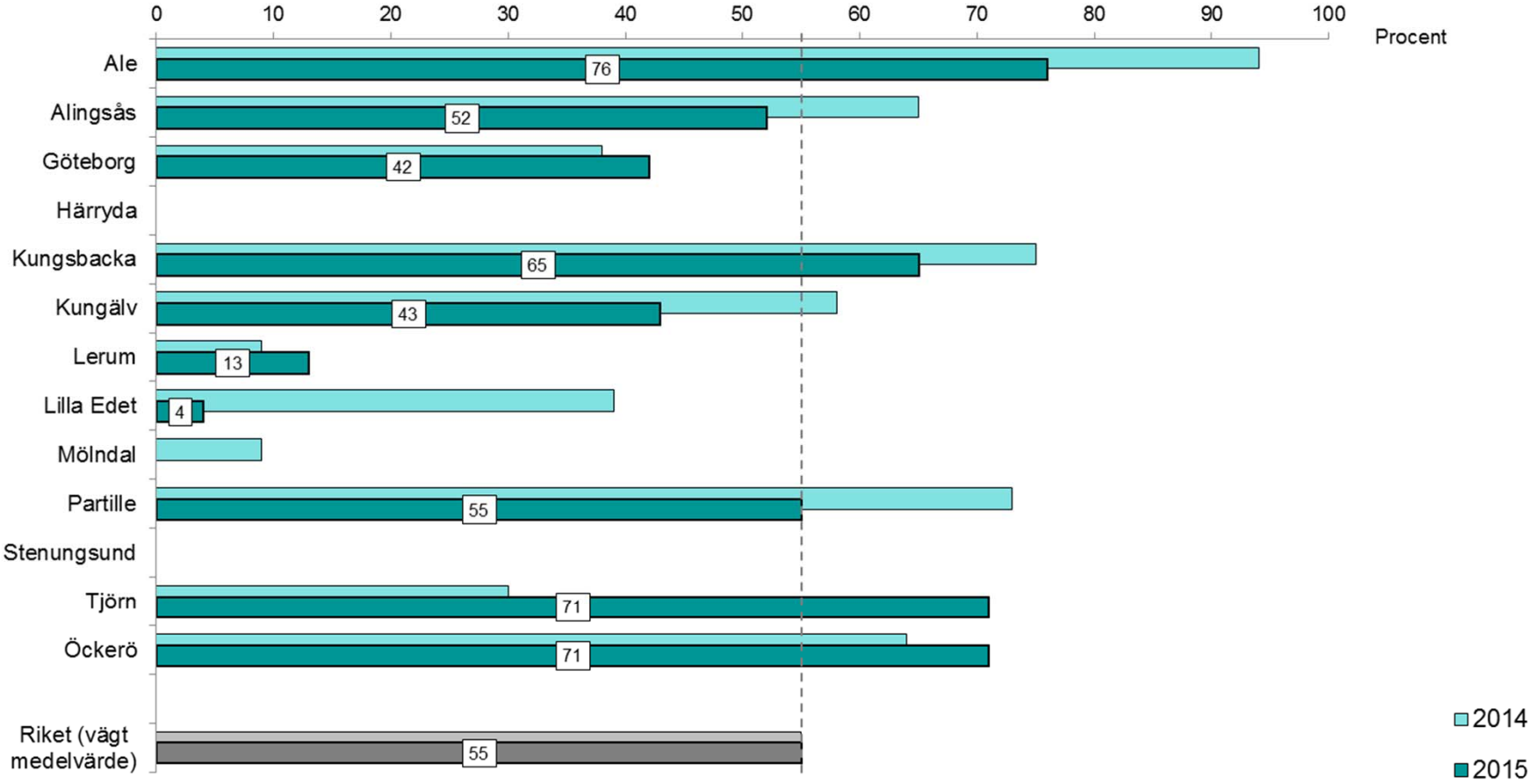

Kommentar: Avser andelen personer 65 år och äldre i särskilt boende med som bedömts ha risk för för fall, undernäring, trycksår och/eller nedsatt munhälsa och där åtgärd vidtagits. Observera ändrat uttagsdatum för data: 2015 avser vidtagen åtgärd registrerad under perioden 1–30 sep. 2014 avser perioden aug 2013–aug 2014.

* I Mölndal är antalet bedömda personer 2015 mindre än 30 varför resultatet inte redovisas. Uppgift saknas för Härryda och Stenungsund.

Datakälla: Senior Alert.

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

Bruk av tryckavlastande underlag, 2015

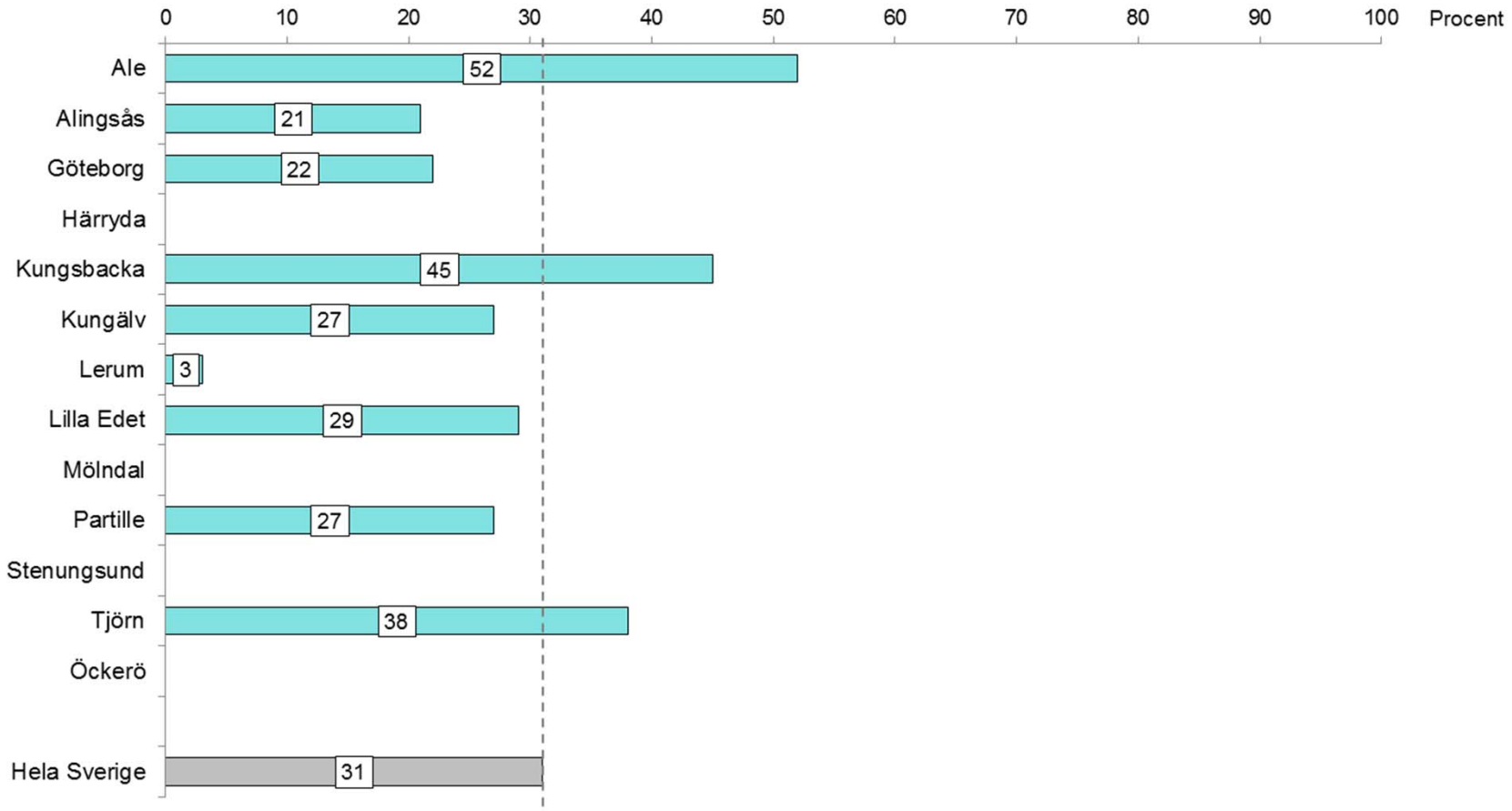

Resultaten avser andel personer 65 år och äldre i särskilt boende med bedömd risk för trycksår grad 1 med ordination av tryckutjämnande underlag.

* I Mölndal och Öckerö är antalet bedömda personer mindre än 30 varför resultatet inte redovisas. Uppgift saknas för Härryda och Stenungsund.

Datakälla: Senior Alert.

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

FoU i väst GR

Sammantagen nöjdhet med äldreboendet, 2012–2015

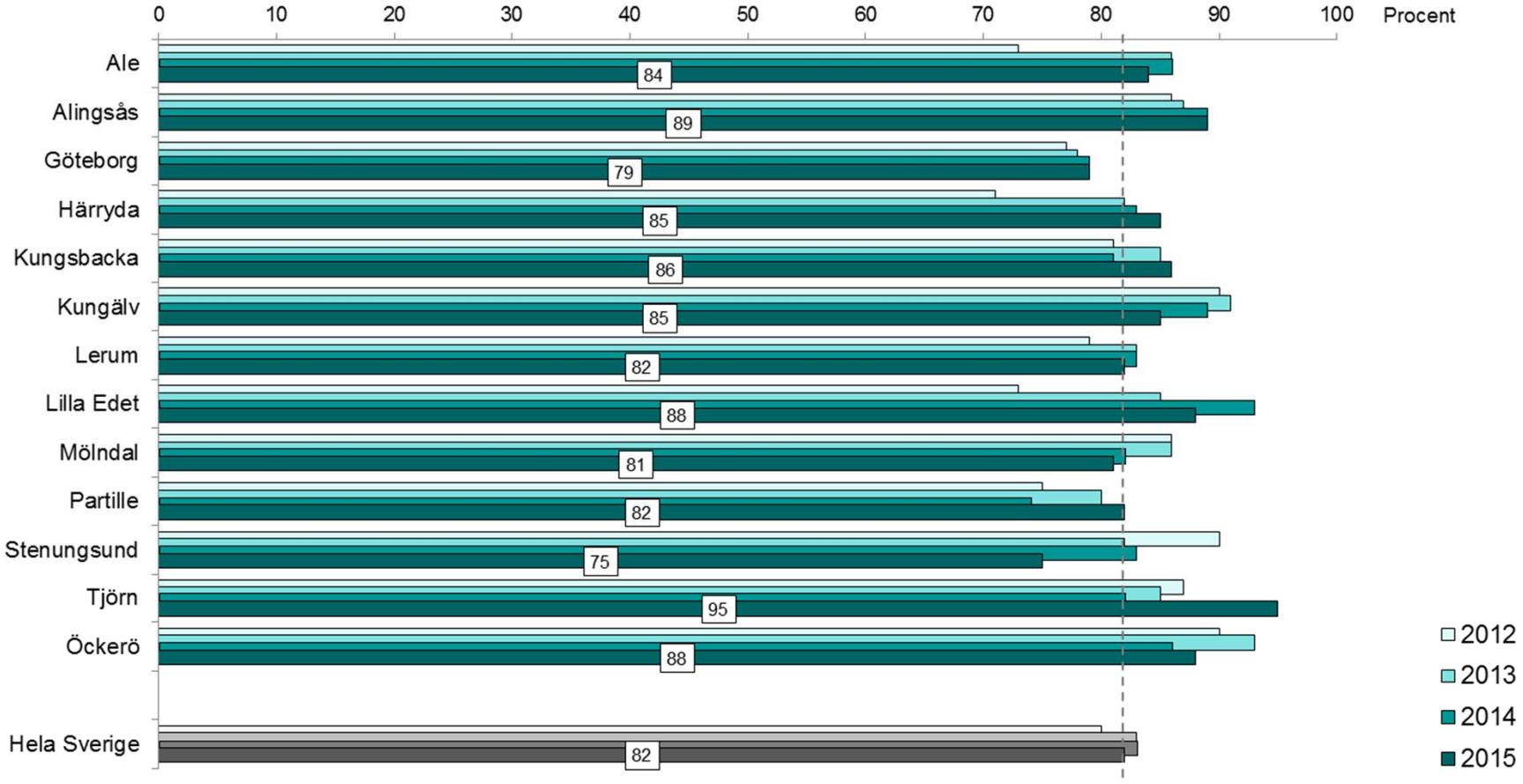

Enkätfrågan lyder: *Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med ditt äldreboende?*, med svarsalternativen: *Mycket nöjd; Ganska nöjd; Varken nöjd eller missnöjd; Ganska missnöjd; Mycket missnöjd; Vet inte/Ingen åsikt.* Resultaten avser procentandelen som ganska eller mycket nöjd.

Datakälla: Socialstyrelsens undersökning (2015) Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

Sammanhållen vård och omsorg

Väntetid till särskilt boende, 2011–2015

	2011	2012	2013	2014	2015
Ale	51	83	70	66	94
Alingsås	-	-	-	-	-
Göteborg	-	-	48	68	84
Härryda	95	39	45	51	48
Kungsbacka	48	118	91	38	130
Kungälv	-	-	81	121	174
Lerum	90	-	115	90	76
Lilla Edet	92	105	35	62	78
Mölndal	-	-	-	-	-
Partille	-	-	-	-	-
Stenungsund	-	-	57	79	108
Tjörn	60	-	32	42	75
Öckerö	-	33	88	21	16
Riket (vägt medelvärde)	51	53	51	54	54

Kommentar: Resultaten avser genomsnittligt antal dagar från ansökningsdatum (skriftlig/muntlig ansökan) till erbjudet inflyttningsdatum. Avser samtliga utredningar som avslutades i kommunen under 2014 och som avsåg personer som vid tidpunkten för ansökan var 65 år eller äldre. Streck (–) innebär att uppgift saknas.

Datakälla: Kommunernas egna undersökningar inrapporterade i Kolada.

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

FoU i väst GR

Fallskador per 1 000 invånare, 2011–2014 (treårsperiod bakåt)

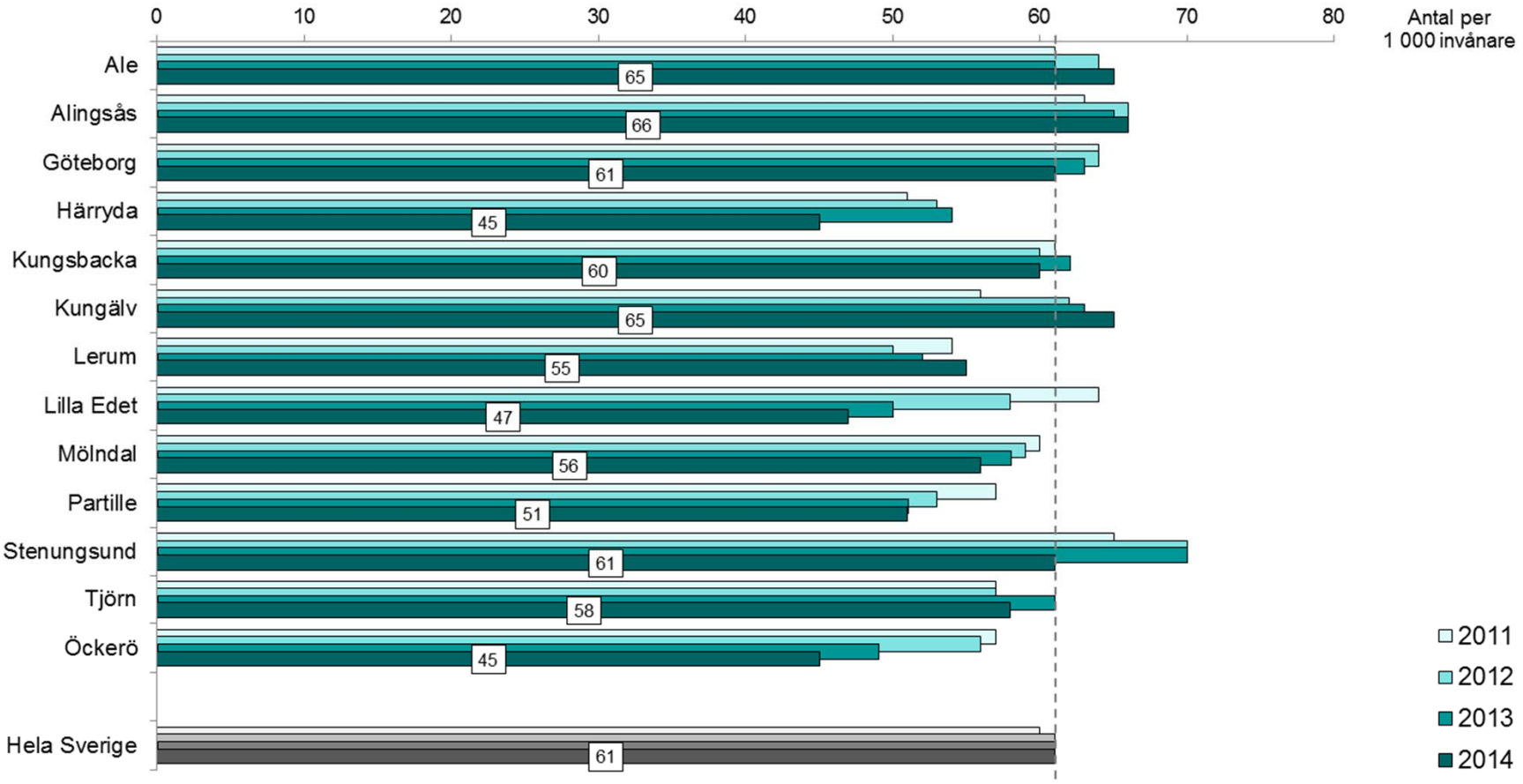

Kommentar: Resultaten avser andelen personer 80 år och äldre som vårdats inom slutenvården under ett år pga. skador till följd av fallolycka (blivit in- och utskrivna från sjukhus, dvs. speglar allvarligare fallskador). På kommunnivå avser resultatet ett genomsnittligt värde för en treårsperiod bakåt i tiden pga. det begränsade antalet observationer på årsbasis; kommunernas resultat för 2014 avser alltså perioden 2012–2014.

Datakälla: Socialstyrelsens patientregister.

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

FoU i väst GR

Frakturer på höft och lår, senaste treårsperioden, 2013–2014

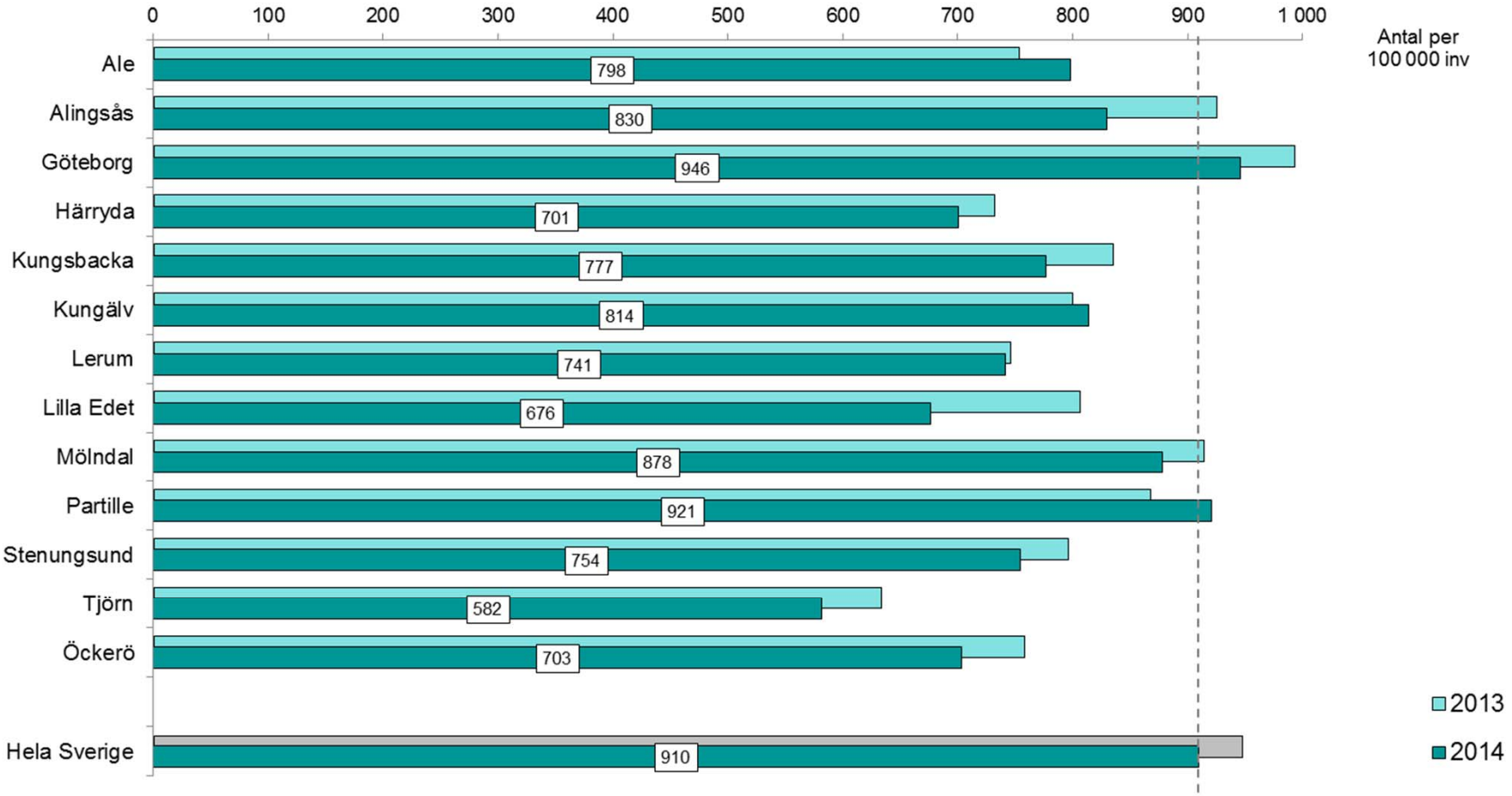

Kommentar: Resultaten avser antalet personer 65 år och äldre i slutenvård för fraktur på höft och lår av 100 000 invånare 65 år och äldre. Resultatet är ett ålderstandardiserat genomsnitt för en treårsperiod bakåt i tiden; det redovisade 2014-resutlatet speglar alltså hela perioden 2012–2014.

Datakälla: Socialstyrelsens patientregister.

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

FoU i väst GR

Strokepatienter med tillgodosedda rehabiliteringsbehov efter 12 månader, 2011–2014

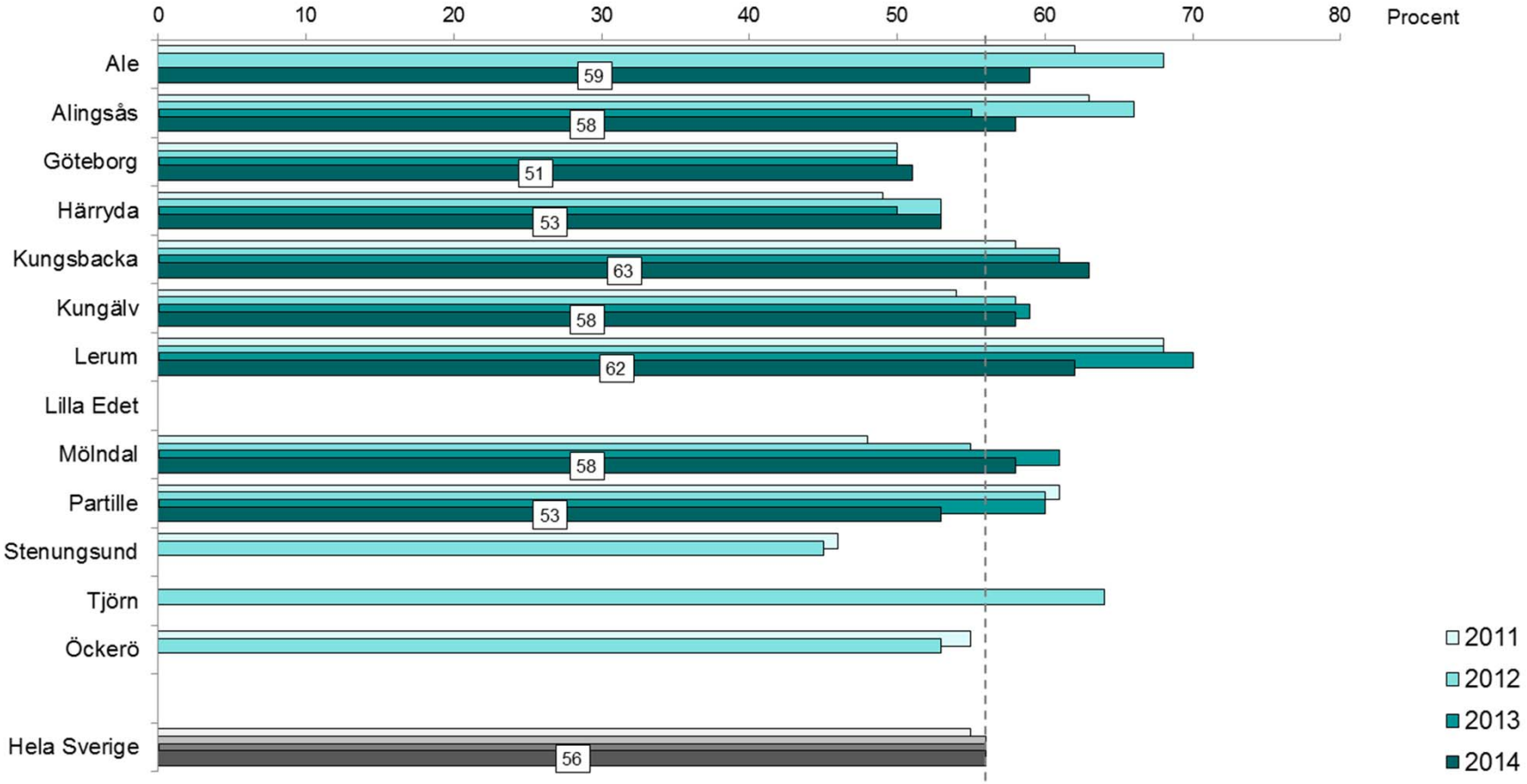

Kommentar: Resultaten visar andelen strokepatienter, 65 år och äldre folkbokförda i kommunen, som på enkätfråga svarat "Ja, mina behov av rehabilitering är tillgodosedda" av samtliga som uppgett ett rehabiliteringsbehov vid insjukningstillfället. Avser ett genomsnitt för en treårsperiod bakåt i tiden; 2014-resultatet speglar alltså hela perioden 2012–2014. Det krävs 30 observationer i en kommun för att resultatet ska redovisas.

Datakälla: Enkäten Riks-Stroke.

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

FoU i väst GR

Strokepatienter med funktionsförmåga efter 12 månader, 2011–2014

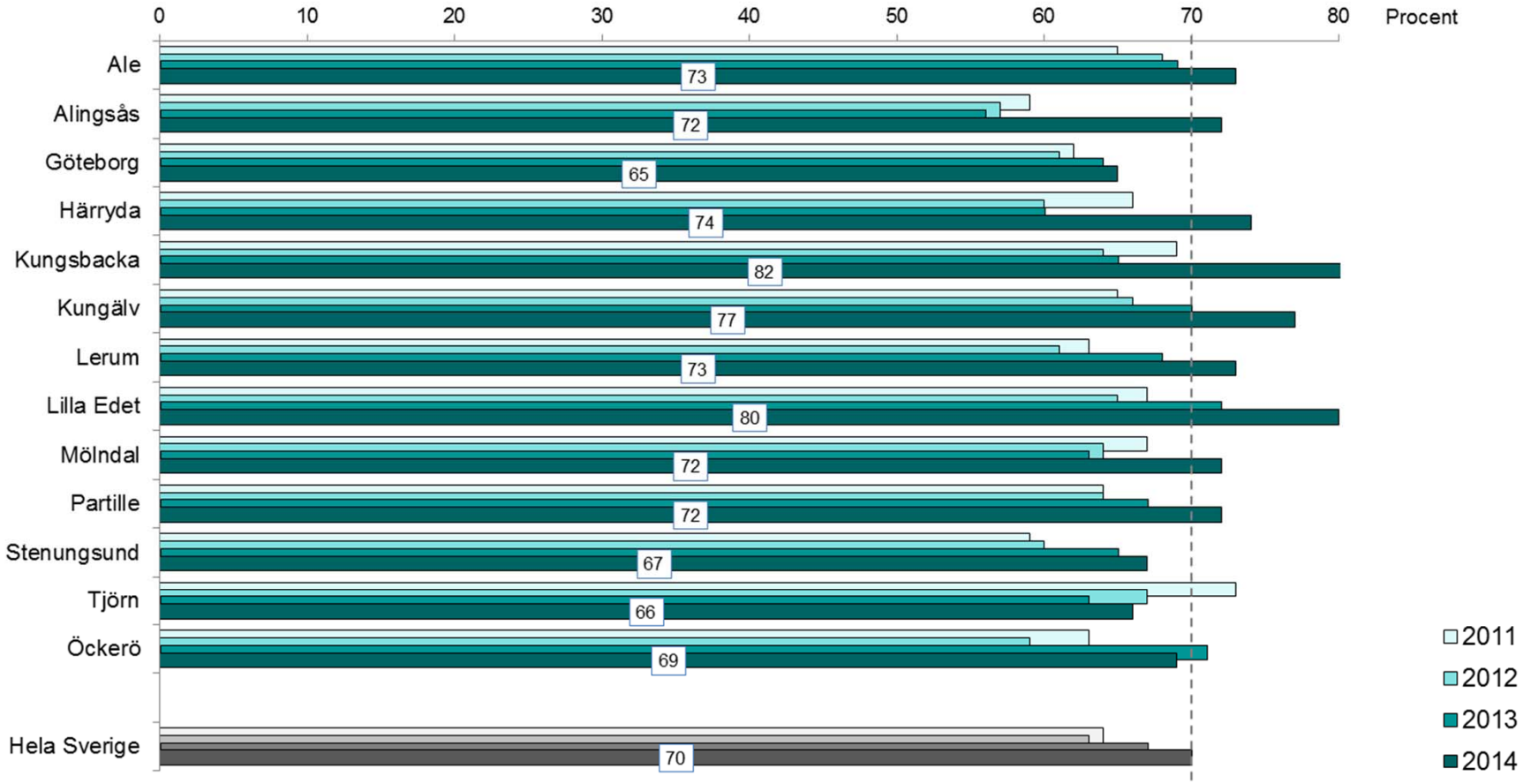

Kommentar: Resultaten visar andelen av samtliga strokepatienter, 65 år och äldre folkbokförda i kommunen, som på en enkätfråga svarat att de var oberoende av hjälp med förflyttning, toalettbesök samt på och avklädning. Avser ett genomsnitt för treårsperiod bakåt i tiden; 2014-resultatet speglar alltså hela perioden 2012–2014. Det krävs 30 svar i en kommun för att resultatet ska redovisas.

Datakälla: Enkäten Riks-Stroke.

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

FoU i väst GR

Brytpunktssamtal, 2012–2015

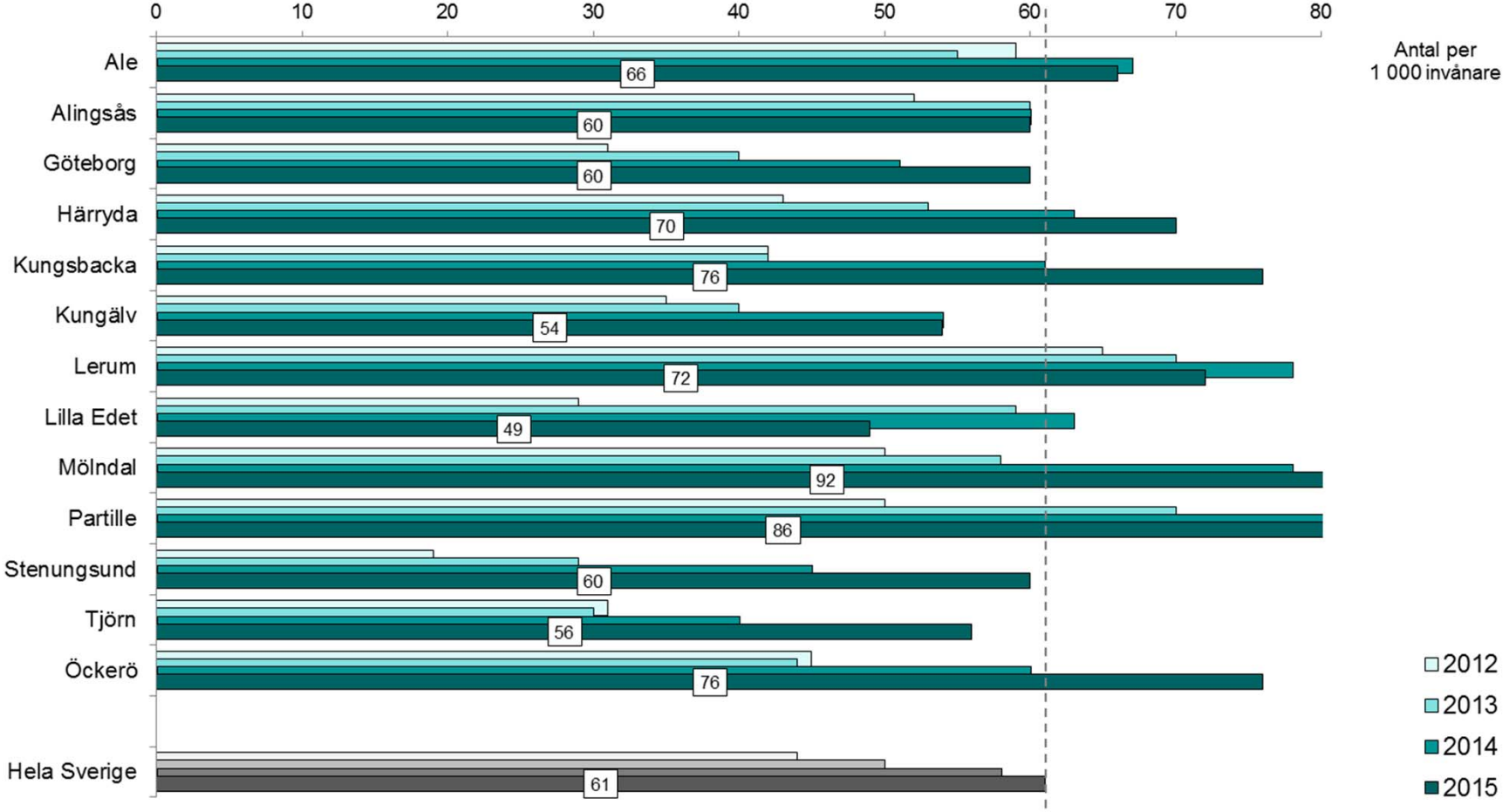

Kommentar: Brytpunktssamtal innebär att läkare ger individuell information om att vården går över till vård i livets slutskede (och att informationen dokumenteras i journalen). Resultaten avser andelen brytpunktssamtal vid förväntade dödsfall av personer 65 år eller äldre som avled på särskilt boende, korttidsboende eller hade basal hemsjukvård vid dödsfallet. Senaste mätperiod gäller 1 sep 2014 -- 30 sep 2015; observera att tidigare mätår gäller den gångna 12-månadersperioden 31 aug–31 aug.

Datakälla: Svenska palliativregistret.

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

Smärtskattning sista levnadsveckan, 2012–2015

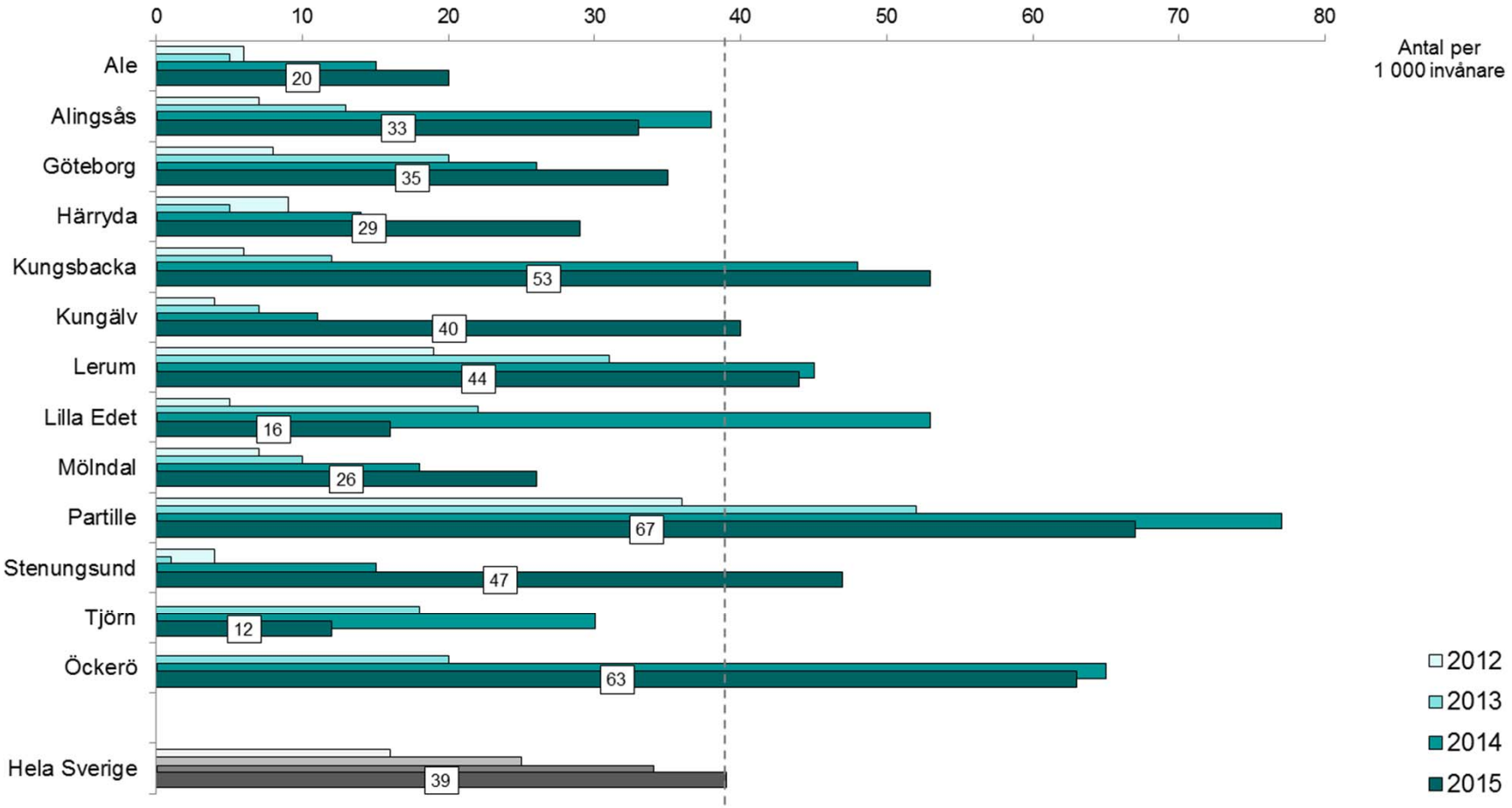

Kommentar: Resultaten avser andelen som smärtskattades sista levnadsveckan av samtliga förväntade dödsfall bland personer 65 år eller äldre på särskilt boende, korttidsboende eller som hade basal hemsjukvård vid dödsfallet. Senaste mätperiod gäller 1 sep 2014 -- 30 sep 2015; observera att tidigare mätår gäller den gångna 12-månadersperioden 31 aug–31 aug. Smärtskattning avser avändning av VAS, NRS eller annat validerat instrument.

Datakälla: Svenska palliativregistret.

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

Tre eller fler psykofarmaka bland äldre med hemtjänst, 2014

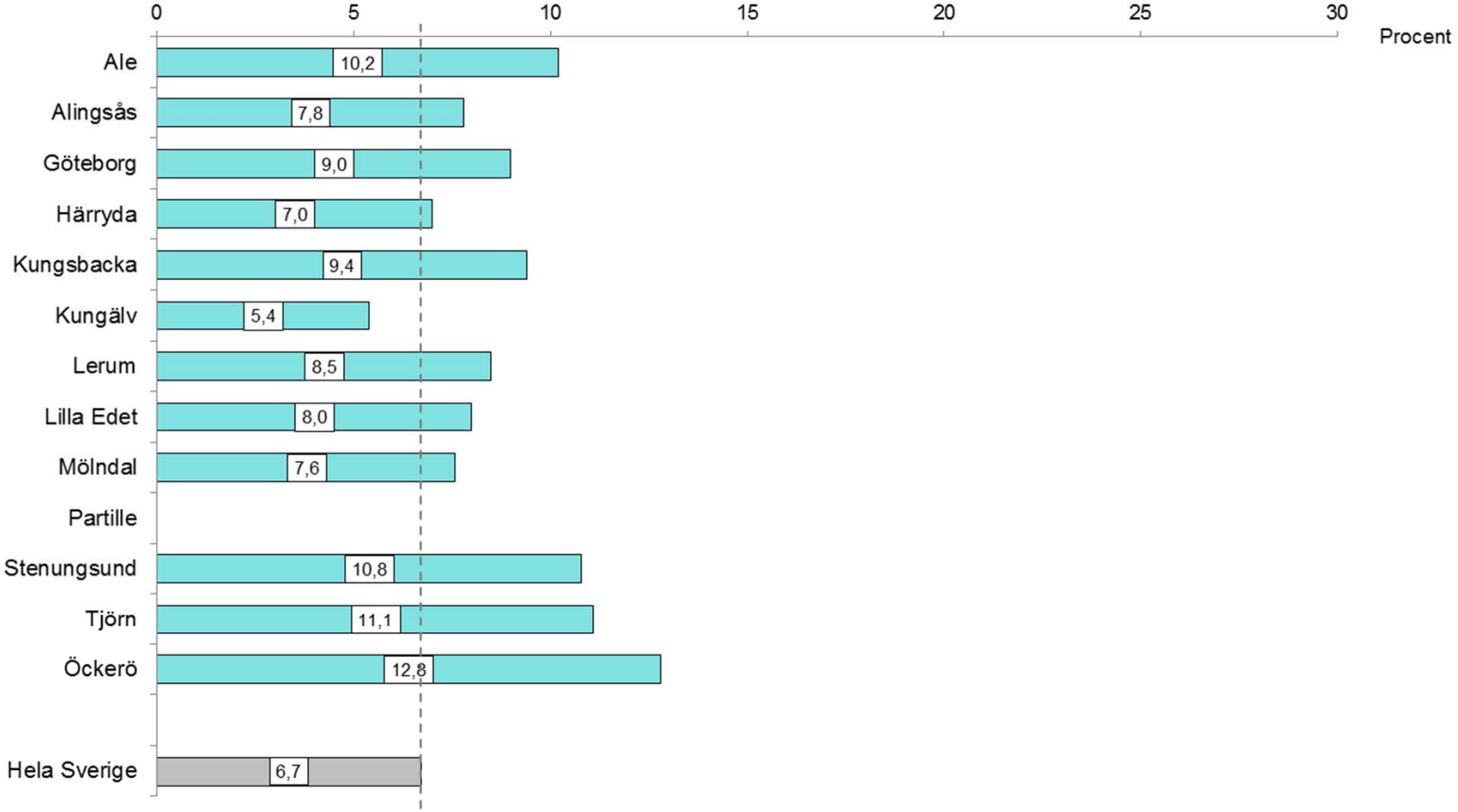

Kommentar: Resultaten avser andelen som beräknas samtidigt ha använt tre eller fler psykofarmaka (regelbundet eller vid behov) av samtliga personer 75 år och äldre med hemtjänst. Indikatorn baseras på ett datauttag under en tremånadersperiod (juni -- aug 2015). Indikatorn riskerar vara en underskattning till följd av att registerstatistiken inte omfattar läkemedel ordinerade i sluten vård, dispenserade från läkemedelsförråd, eller köpta utan recept och enbart omfattar läkemedel uthämtade från apotek. Tolkningen av doseringsangivelser utgör ytterligare en felkälla. Det krävs minst 30 observationer i en kommun för att resultatet ska redovisas.

Datakälla: Socialstyrelsens läkemedelsregister och register över socialtjänstinsatser till äldre och personer med funktionsnedsättning.

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

Tre eller fler psykofarmaka bland äldre i särskilt boende, 2014

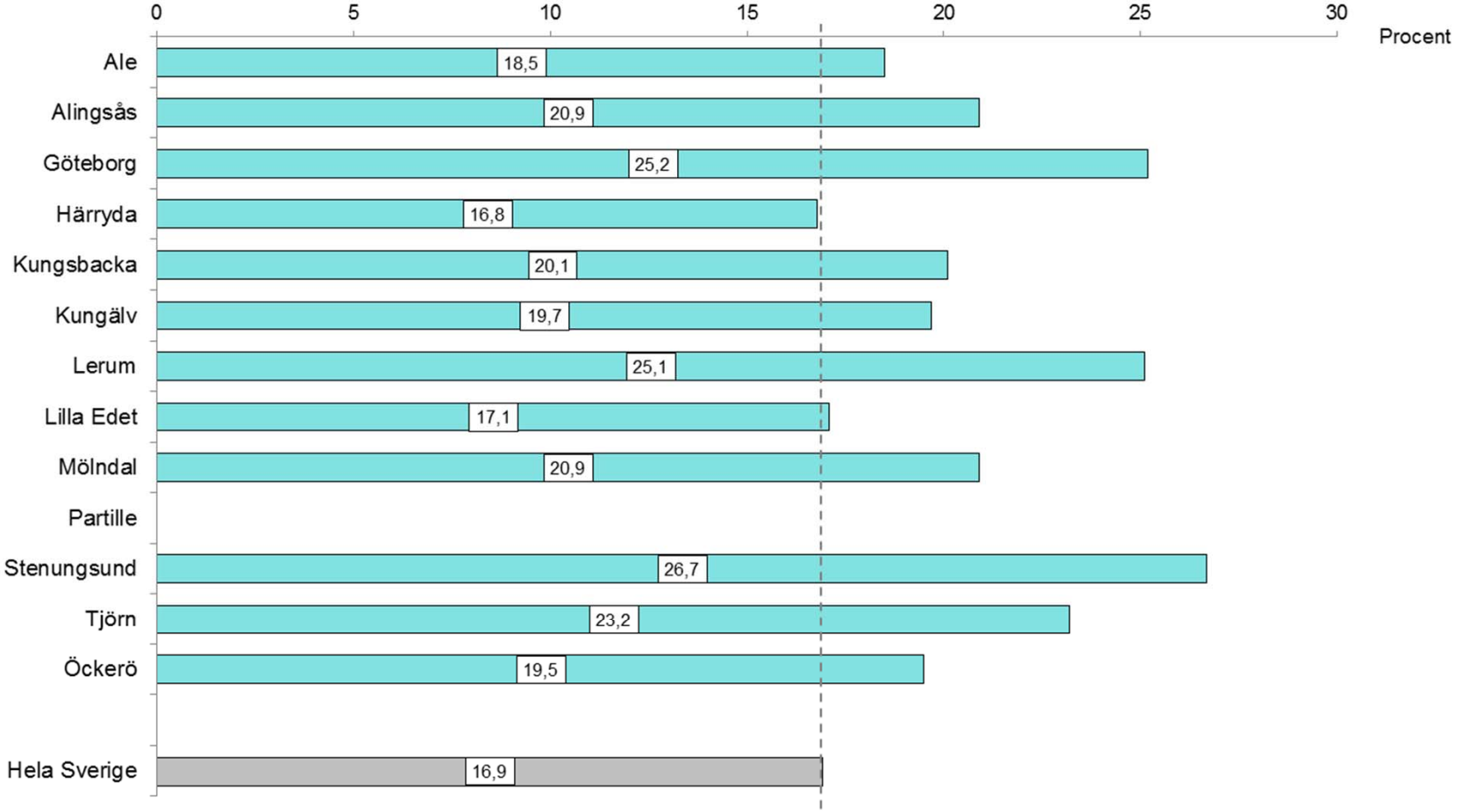

Kommentar: Resultaten avser andelen som beräknas samtidigt ha använt tre eller fler psykofarmaka (regelbundet eller vid behov) av samtliga personer 75 år och äldre i särskilt boende. Indikatorn baseras på ett datauttag under en tremånadersperiod (juni -- aug 2015). Indikatorn riskerar vara en underskattning till följd av att registerstatistiken inte omfattar läkemedel ordinerade i sluten vård, dispenserade från läkemedelsförråd, eller köpta utan recept och enbart omfattar läkemedel uthämtade från apotek. Tolkningen av doseringsangivelser utgör ytterligare en felkälla. Det krävs minst 30 observationer i en kommun för att resultatet ska redovisas.

Datakälla: Socialstyrelsens läkemedelsregister och register över socialtjänstinsatser till äldre och personer med funktionsnedsättning.

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

FoU i väst GR

10 eller fler läkemedel bland äldre med hemtjänst, 2014

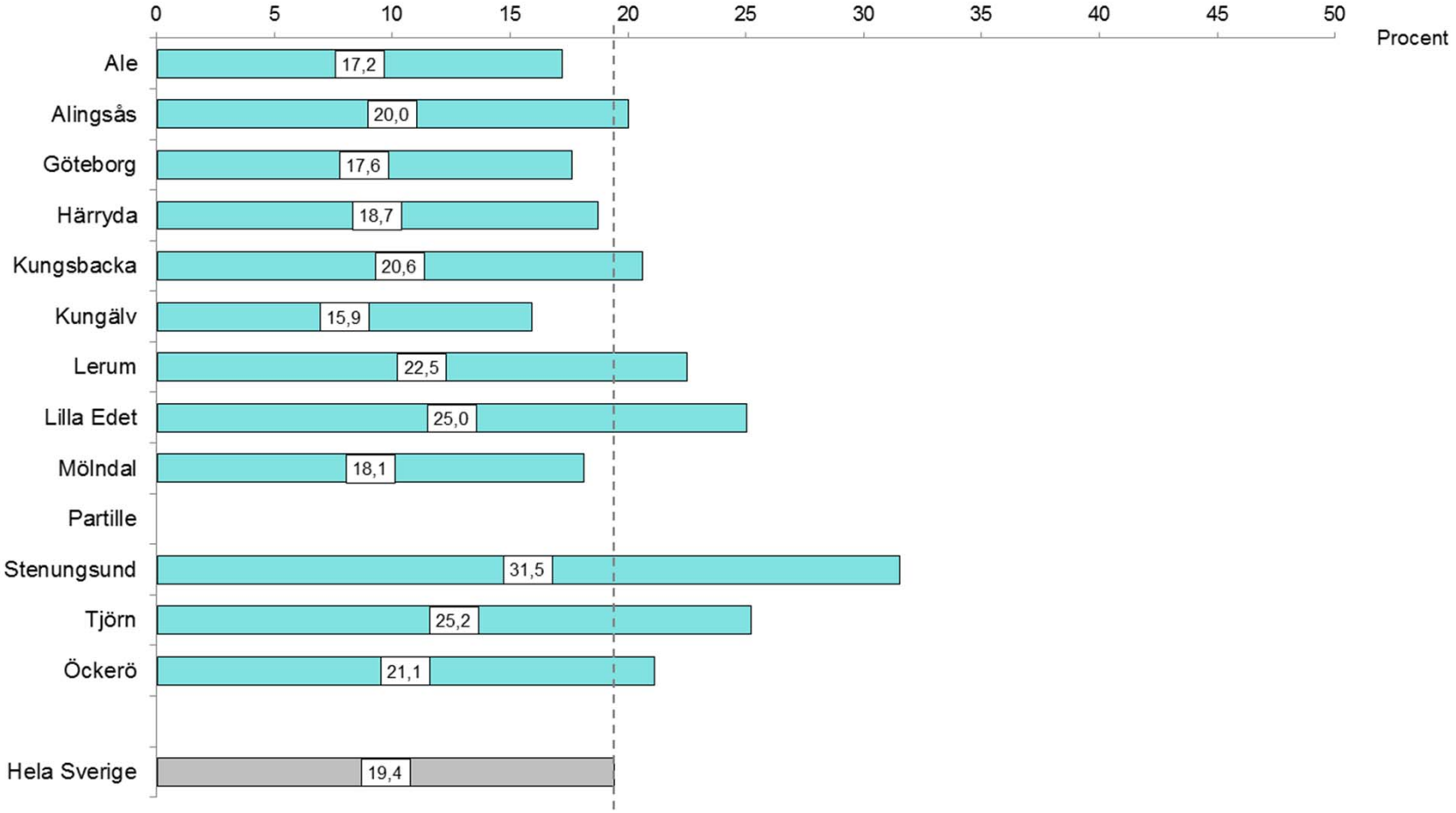

Kommentar: Resultaten avser andelen som beräknas ha använt tio eller fler läkemedel samtidigt av samtliga personer 75 år och äldre med hemtjänst. Indikatorn baseras på ett datauttag under en tremånadersperiod. Indikatorn riskerar vara en underskattning till följd av att registerstatistiken inte omfattar läkemedel ordinerade i sluten vård, dispenserade från läkemedelsförråd eller köpta utan recept och enbart omfattar läkemedel uthämtade från apotek. Tolkningen av doseringsangivelser utgör ytterligare en felkälla. Det krävs minst 30 observationer i en kommun för att resultatet ska redovisas.

Datakälla: Socialstyrelsens läkemedelsregister och register över socialtjänstinsatser till äldre och personer med funktionsnedsättning.

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

FoU i väst GR

10 eller fler läkemedel bland äldre i särskilt boende, 2014

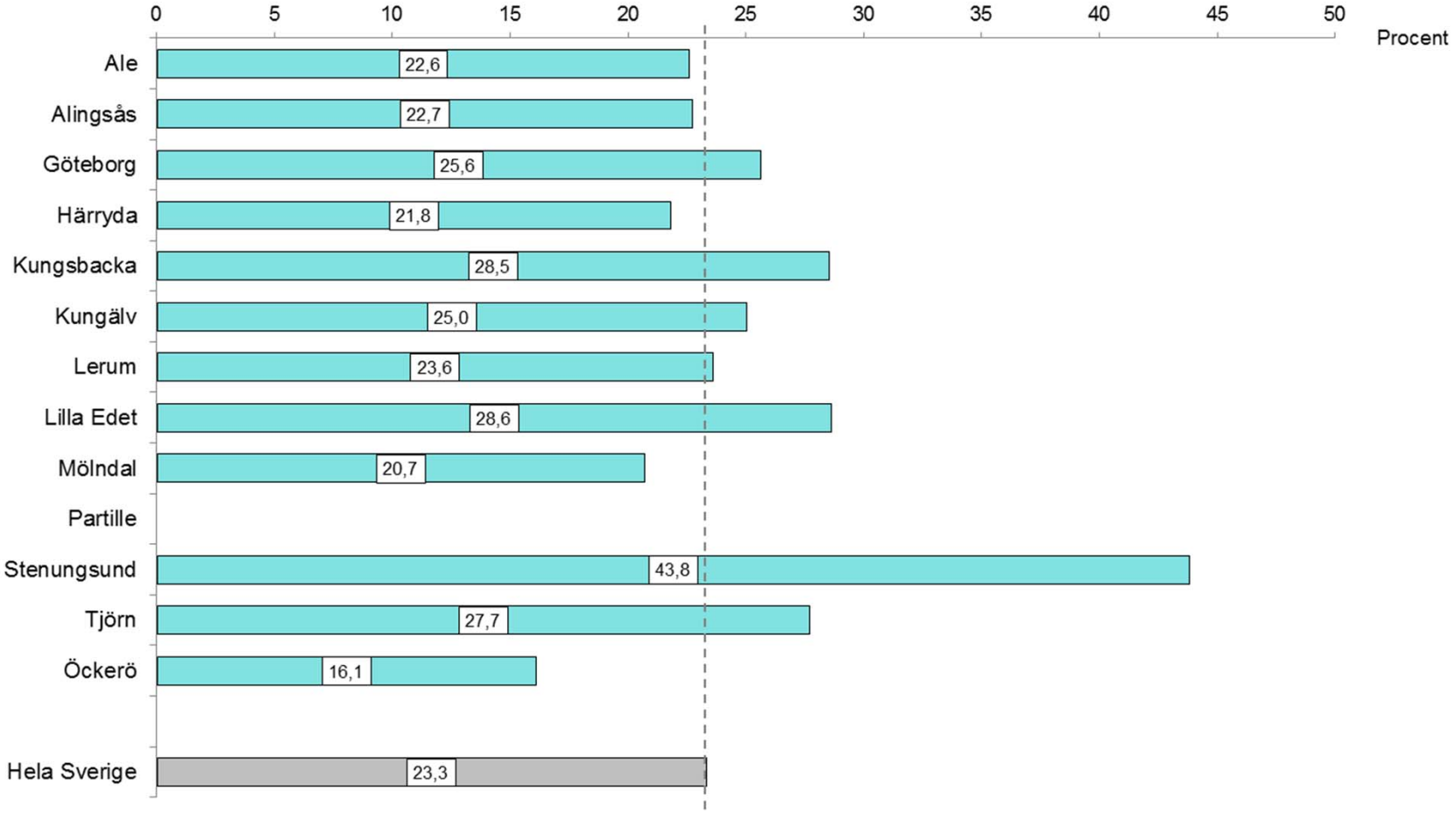

Kommentar: Resultaten avser andelen som beräknas ha använt tio eller fler läkemedel samtidigt av samtliga personer 75 år och äldre i särskilt boende. Indikatorn baseras på ett datauttag under en tremånadersperiod. Indikatorn riskerar vara en underskattning till följd av att registerstatistiken inte omfattar läkemedel ordinerade i sluten vård, dispenserade från läkemedelsförråd eller köpta utan recept och enbart omfattar läkemedel uthämtade från apotek. Tolkningen av doseringsangivelser utgör ytterligare en felkälla. Det krävs minst 30 observationer i en kommun för att resultatet ska redovisas.

Datakälla: Socialstyrelsens läkemedelsregister och register över socialtjänstinsatser till äldre och personer med funktionsnedsättning.

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

Olämpliga läkemedel bland äldre med hemtjänst, 2014

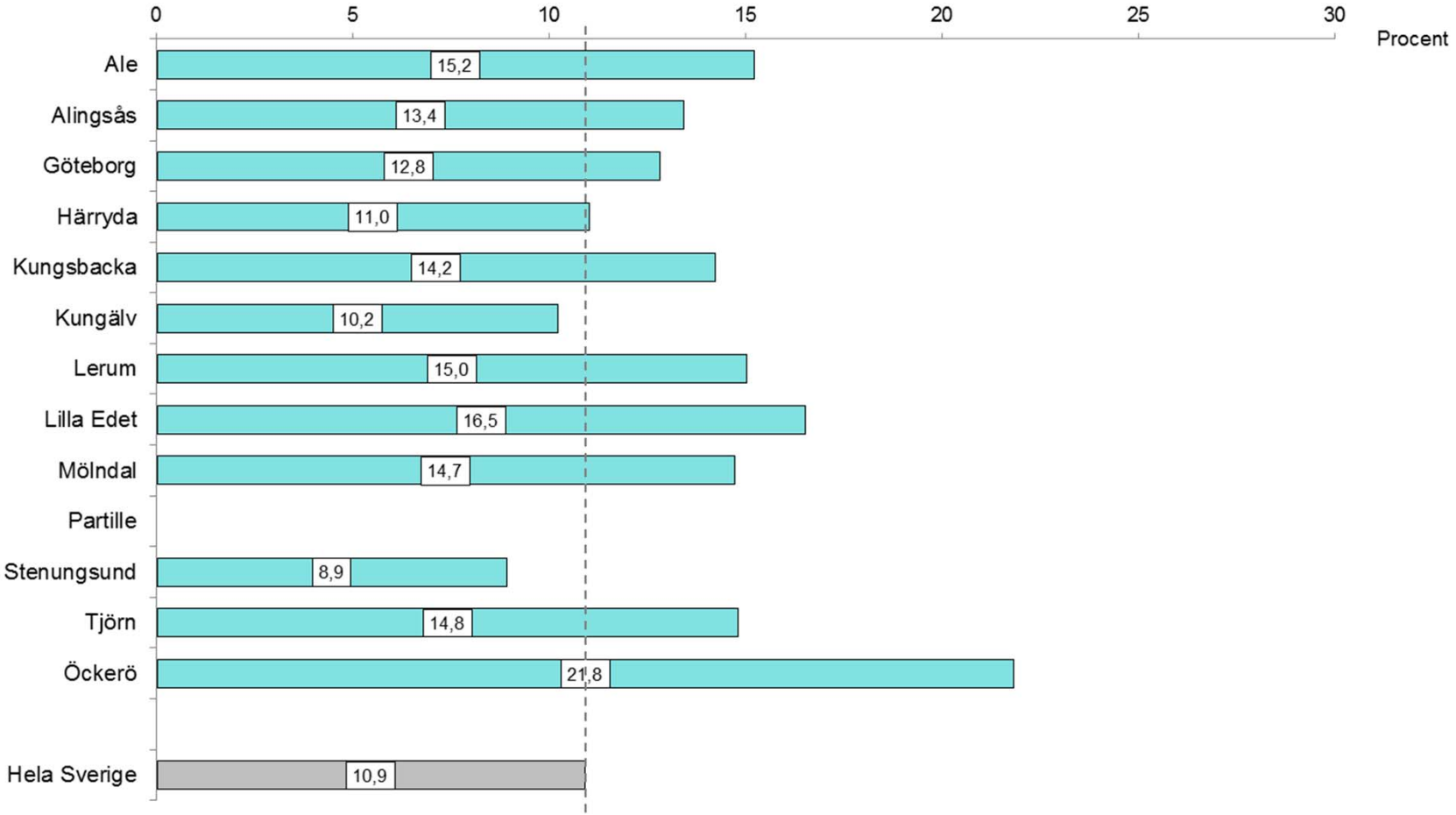

Kommentar: Olämpliga läkemedel avser läkemedlen/läkemedelsgrupperna: bensodiazepiner med lång halveringstid, läkemedel med betydande antikolinerga effekter, det smärtstillande medlet tramadol och sömnmedlet propiomazin. Resultaten avser andelen som beräknas ha använt minst ett av de dessa av samtliga personer 75 år och äldre med hemtjänst. Indikatorn baseras på ett datauttag under en tremånadersperiod. Indikatorn riskerar vara en underskattning till följd av att registerstatistiken inte omfattar läkemedel ordinerade i sluten vård, dispenserade från läkemedelsförråd eller köpta utan recept och enbart omfattar läkemedel uthämtade från apotek. Tolkningen av doseringsangivelser utgör ytterligare en felkälla. Det krävs minst 30 observationer i en kommun för att resultatet ska redovisas.

Datakälla: Socialstyrelsens läkemedelsregister och register över socialtjänstinsatser till äldre och personer med funktionsnedsättning.

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

Olämpliga läkemedel bland äldre i särskilt boende, 2014

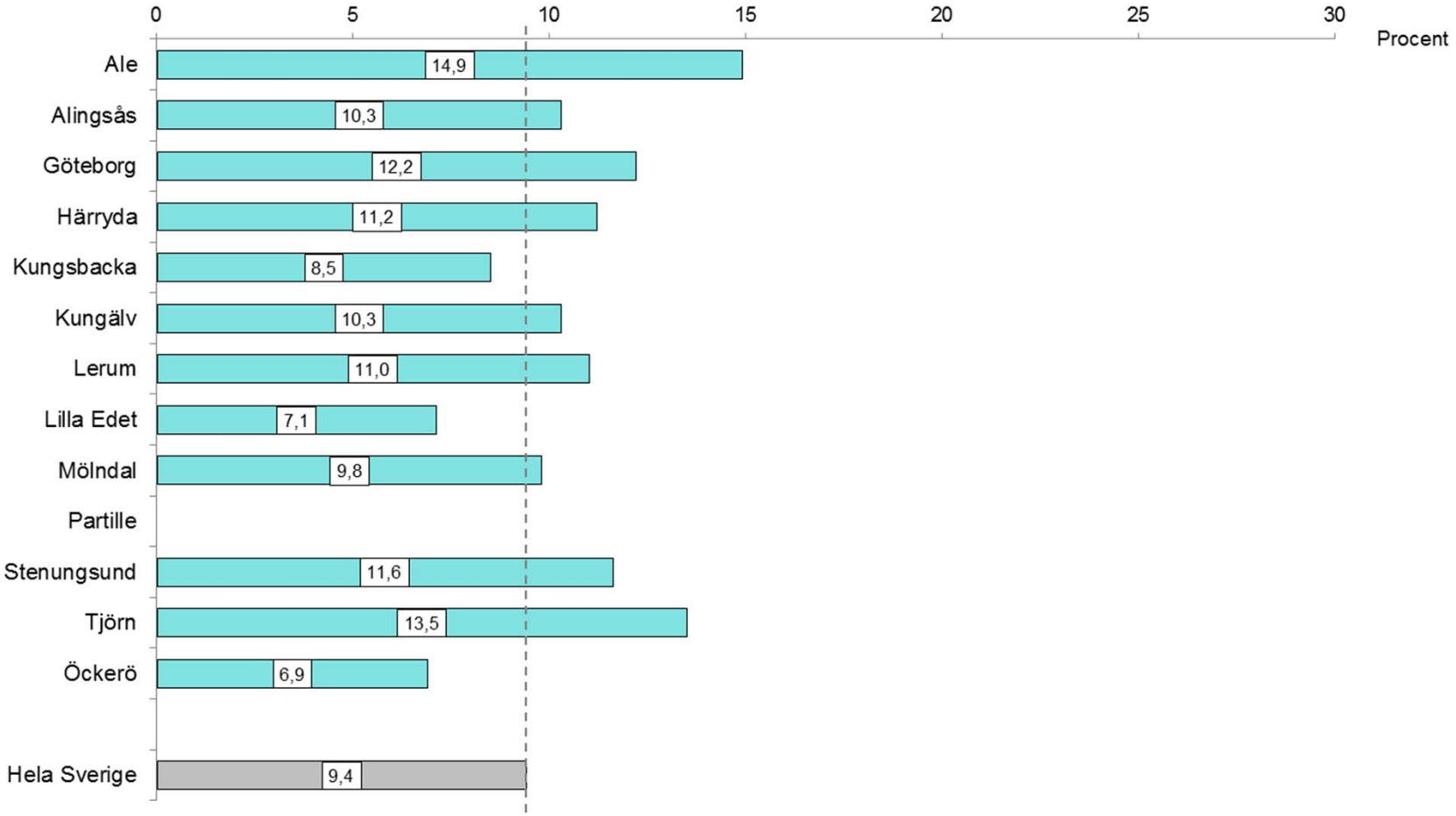

Kommentar: Olämpliga läkemedel avser läkemedlen/läkemedelsgrupperna: bensodiazepiner med lång halveringstid, läkemedel med betydande antikolinerga effekter, det smärtstillande medlet tramadol och sömnmedlet propiomazin. Resultaten avser andelen som beräknas ha använt minst ett av de dessa av samtliga personer 75 år och äldre i särskilt boende. Indikatorn baseras på ett datauttag under en tremånadersperiod. Indikatorn riskerar vara en underskattning till följd av att registerstatistiken inte omfattar läkemedel ordinerade i sluten vård, dispenserade från läkemedelsförråd eller köpta utan recept och enbart omfattar läkemedel uthämtade från apotek. Tolkningen av doseringsangivelser utgör ytterligare en felkälla. Det krävs minst 30 observationer i en kommun för att resultatet ska redovisas.

Datakälla: Socialstyrelsens läkemedelsregister och register över socialtjänstinsatser till äldre och personer med funktionsnedsättning.

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

Antipsykotiska läkemedel bland äldre med hemtjänst, 2014

Kommentar: Resultaten avser andelen som beräknas ha använt antipsykotiska läkemedel (N05A exklusive N05AN01 litium) av samtliga personer 75 år och äldre med hemtjänst. Indikatorn baseras på ett datauttag under en tremånadersperiod. Indikatorn riskerar vara en underskattning till följd av att registerstatistiken inte omfattar läkemedel ordinerade i sluten vård, dispenserade från läkemedelsförråd eller köpta utan recept och enbart omfattar läkemedel uthämtade från apotek. Tolkningen av doseringsangivelser utgör ytterligare en felkälla. Det krävs minst 30 observationer i en kommun för att resultatet ska redovisas.

Datakälla: Socialstyrelsens läkemedelsregister och register över socialtjänstinsatser till äldre och personer med funktionsnedsättning.

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

Antipsykotiska läkemedel bland äldre i särskilt boende, 2014

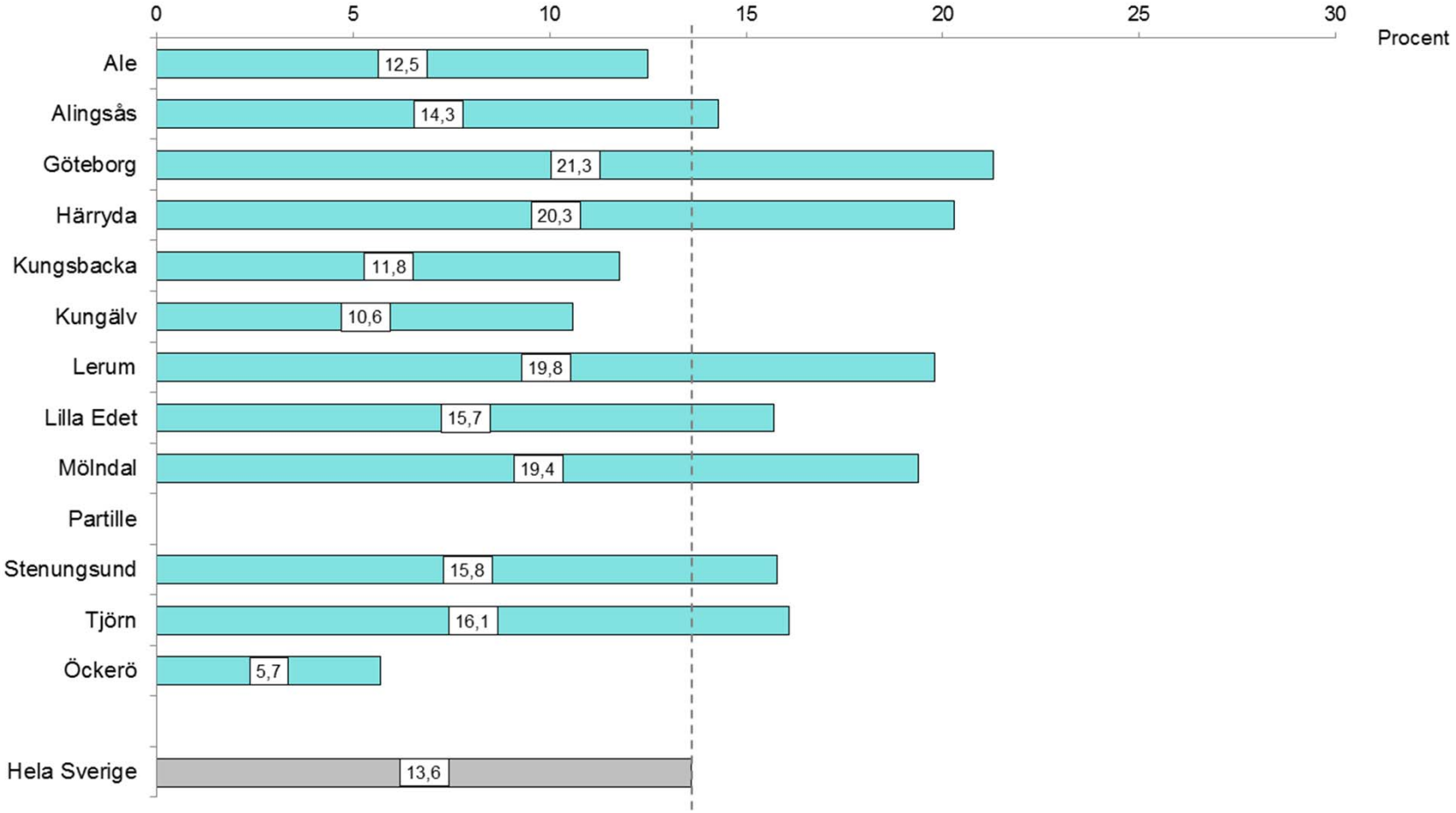

Kommentar: Resultaten avser andelen som beräknas ha använt antipsykotiska läkemedel (N05A exklusive N05AN01 litium) av samtliga personer 75 år och äldre i särskilt boende. Indikatorn baseras på ett datauttag under en tremånadersperiod. Indikatorn riskerar vara en underskattning till följd av att registerstatistiken inte omfattar läkemedel ordinerade i sluten vård, dispenserade från läkemedelsförråd eller köpta utan recept och enbart omfattar läkemedel uthämtade från apotek. Tolkningen av doseringsangivelser utgör ytterligare en felkälla. Det krävs minst 30 observationer i en kommun för att resultatet ska redovisas..

Datakälla: Socialstyrelsens läkemedelsregister och register över socialtjänstinsatser till äldre och personer med funktionsnedsättning.

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

Sammanhållen vård och omsorg – skillnader mellan kvinnor och män, riket 2014

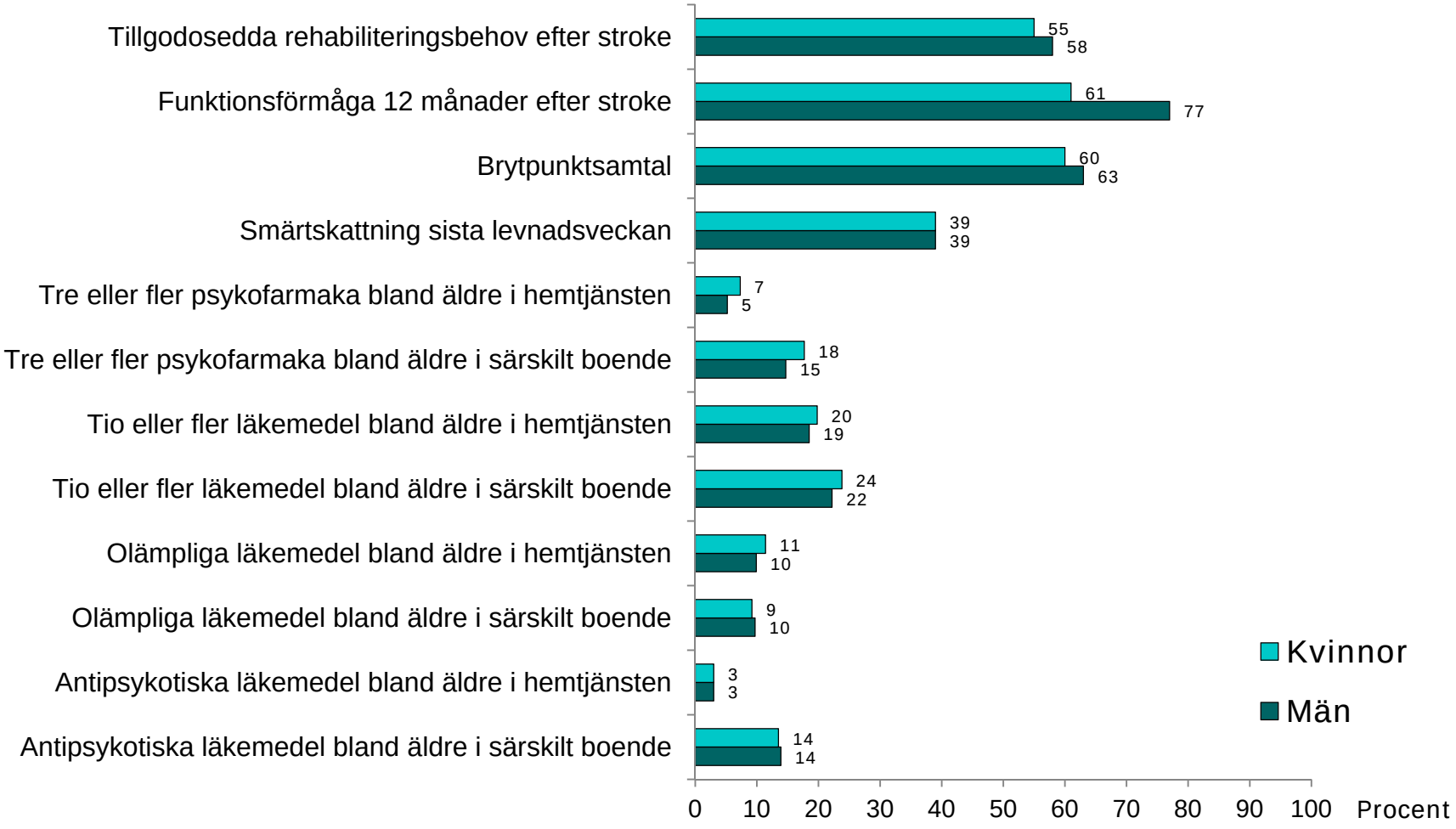

Kommentar: För en beskrivning av indikatorerna, se föregående bilder. Resultatet är ett (vägt) medelvärde för hela riket.

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

Två större könsskillnader

	Kvinnor	Män	Totalt
Fallskador, 80 år och äldre	69	48	61
Frakturer på lår och höft	1 162	610	910

Vad gäller generella könsskillnader i resultaten från *Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?* uppgår dessa, sett till hela riket, till som mest 3 procentenheter både beträffande ordinärt boende med hemtjänst och särskilt boende.

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

Socialstyrelsen och SKL definierar begreppet sammanhållen vård och omsorg:

…en individanpassad, samordnad och kontinuerlig vård och omsorg med en obruten kedja av insatser som den enskilde behöver och som olika aktörer utför.

Informationsöverföringen mellan olika huvudmän, vårdgivare och professioner inom och mellan organisationer är avgörande för att äldre ska få vård och omsorg av hög kvalitet som tillgodoser deras behov.

”

Källa: Socialstyrelsen och SKL (2016, s. 38) *Öppna jämförelser 2015 – Vård och omsorg om äldre*

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

ÖJ Vård och omsorg om äldre…

”Ambitionen är att ge en så allsidig bild som möjligt, men rapporten ger inte hela bilden av vad som behövs för god kvalitet. Data saknas fortfarande för viktiga områden som exempelvis primärvård.

Det är därför viktigt att resultaten bedöms och analyseras såväl regionalt som lokalt. Positiva resultat är ingen garanti för god kvalitet eller en bra omsorg i det enskilda fallet.

Den information som öppna jämförelser ger behöver kompletteras med andra underlag för att få en mer heltäckande bild.”

Källa: Socialstyrelsen (2016, s. 8–9) *Öppna jämförelser 2015 – Vård och omsorg om äldre*

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

Bakgrundsmått

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

Äldresomsorgens avvikelse från standardkostnad (procent)

	2012	2013	2014	Procent-differens 2014-2013
Ale	12,3	4,5	6,9	2,4
Alingsås	4,9	7,3	6,8	-0,5
Göteborg	-2,4	-1,9	-3,6	-1,7
Härryda	13,5	8,1	0,4	-7,7
Kungsbacka	18,3	16,1	15,9	-0,2
Kungälv	-1,2	2,6	2,5	-0,1
Lerum	26,2	27,9	29,8	1,9
Lilla Edet	13,5	10,9	11,3	0,4
Mölndal	-1,2	2,3	2,2	-0,1
Partille	-2,3	-0,6	-3,2	-2,6
Stenungsund	3,8	-1,2	-3,9	-2,7
Tjörn	4,0	3,7	1,4	-2,3
Öckerö	-5,5	-0,9	-1,8	-0,9

Kommentar: Avvikelse från standardkostnad visar hur kommunens faktiska kostnader för äldreomsorgen förhåller sig till de kostnader som kommunen förväntas ha utifrån dess strukturella förutsättningar (t. ex. befolkningsstruktur och genomsnittlig ambitionsnivå). En positiv avvikelse betyder att kommunen har högre kostnader än förväntat.
Se källan nedan för mer information.

Datakälla: SCB:s räkenskapssammandrag (RS), sammanställt i SKL:s och SCB:s publikation (2014) *Vad kostar verksamheten i Din kommun?*

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

Kostnader för hemtjänst, 2012–2014

	Per invånare				Per brukare			
	2012	2013	2014	Diff 2014-2013	2012	2013	2014	Diff 2014-2013
Ale	17 399	16 301	18 199	1 898	246 939	284 816	325 063	40 247
Alingsås	16 753	17 345	17 864	519	247 811	274 431	281 487	7 056
Göteborg	19 093	19 206	19 354	148	172 687	199 747	208 583	8 836
Härryda	14 445	13 721	12 303	-1 418	162 474	285 466	252 338	-33 128
Kungsbacka	17 407	18 676	19 657	981	236 357	269 974	300 553	30 579
Kungälv	14 672	16 813	17 303	490	207 337	269 780	278 201	8 421
Lerum	19 468	22 140	19 319	-2 821	338 717	379 333	354 806	-24 527
Lilla Edet	12 019	16 442	18 071	1 629	169 808	231 743	247 836	16 093
Mölndal	19 703	21 179	19 615	-1 564	264 404	276 439	253 773	-22 666
Partille	17 459	17 084	17 629	545	139 432	*	175 971	-
Stenungsund	17 382	18 472	17 851	-621	276 085	408 224	382 594	-25 630
Tjörn	10 926	12 380	14 453	2 073	243 203	311 356	376 562	65 206
Öckerö	16 259	17 371	15 900	-1 471	248 131	323 340	333 561	10 221
Riket: median	*	17 131	17 993	862	*	247 807	260 530	12 723

Datakälla: SCB:s räkenskapssammandrag (RS) och registret över socialtjänstinsatser till äldre, sammanställt i SKL:s och SCB:s publikation (2014) *Vad kostar verksamheten i Din kommun?*

* Uppgift saknas.

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

Kostnader för särskilt boende, 2014

	Per invånvare	Per brukare
Ale	28 523	695 365
Alingsås	34 707	801 510
Göteborg	35 653	726 015
Härryda	26 812	704 521
Kungsbacka	28 264	752 806
Kungälv	28 610	695 823
Lerum	33 941	847 222
Lilla Edet	34 157	835 226
Mölndal	35 196	713 074
Partille	27 711	660 203
Stenungsund	26 379	740 626
Tjörn	30 982	685 203
Öckerö	27 677	747 278
Riket: median	32 639	778 913

Datakälla: SCB:s räkenskapssammandrag (RS) och registret över socialtjänstinsatser till äldre, *sammanställt i SKL:s och SCB:s publikation (2014) Vad kostar verksamheten i Din kommun?*

Motsvarande ÖJ-mått för 2012–2013 exkluderade lokalkostnad.

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

Andel i befolkningen 80 år och äldre, 2014 (procent)

Ale	3,7
Alingsås	5,6
Göteborg	4,2
Härryda	3,6
Kungsbacka	4,4
Kungälv	5,3
Lerum	4,1
Lilla Edet	4,5
Mölndal	4,5
Partille	4,6
Stenungsund	4,5
Tjörn	5,6
Öckerö	5,5
Riket: vägt medelvärde	5,1

Datakälla: SCB:s befolkningsstatistik.

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

FoU i väst GR

Andel äldre med hemtjänst, 2011–2014

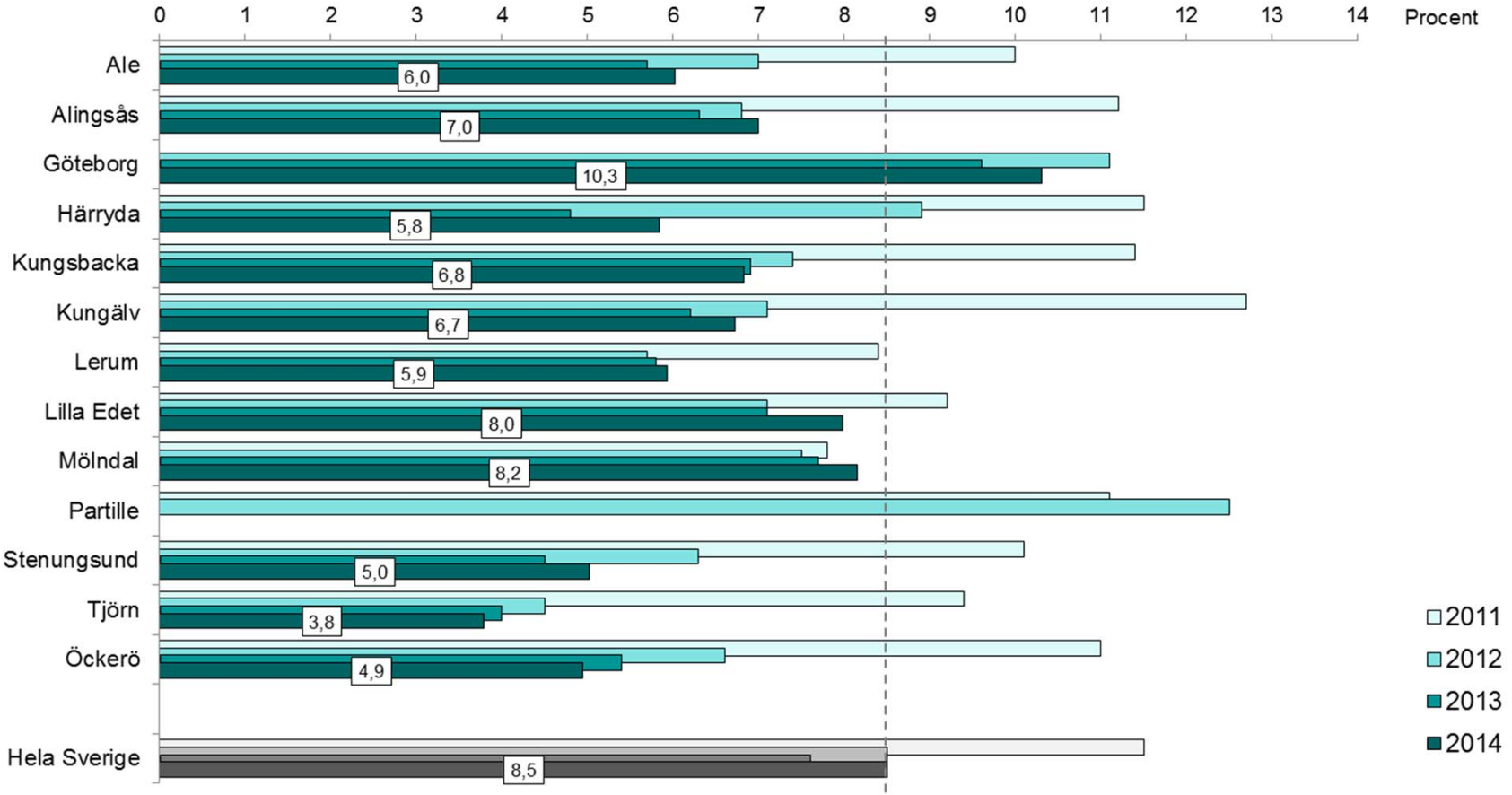

Kommentar: Avser andelen invånare 65 år eller äldre med beslut om hemtjänst den 1 oktober 2014 (resp. tidigare år).
Uppgift för Partille saknas 2013–2014 (2012: 12,5 procent). Säker uppgift för Göteborg saknas 2011 pga. byte av verksamhetssystem.

Datakälla: Socialstyrelsens register över socialtjänstinsatser till äldre och personer med funktionsnedsättning.

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

FoU i väst GR

Andel äldre i särskilt boende, 2011–2014

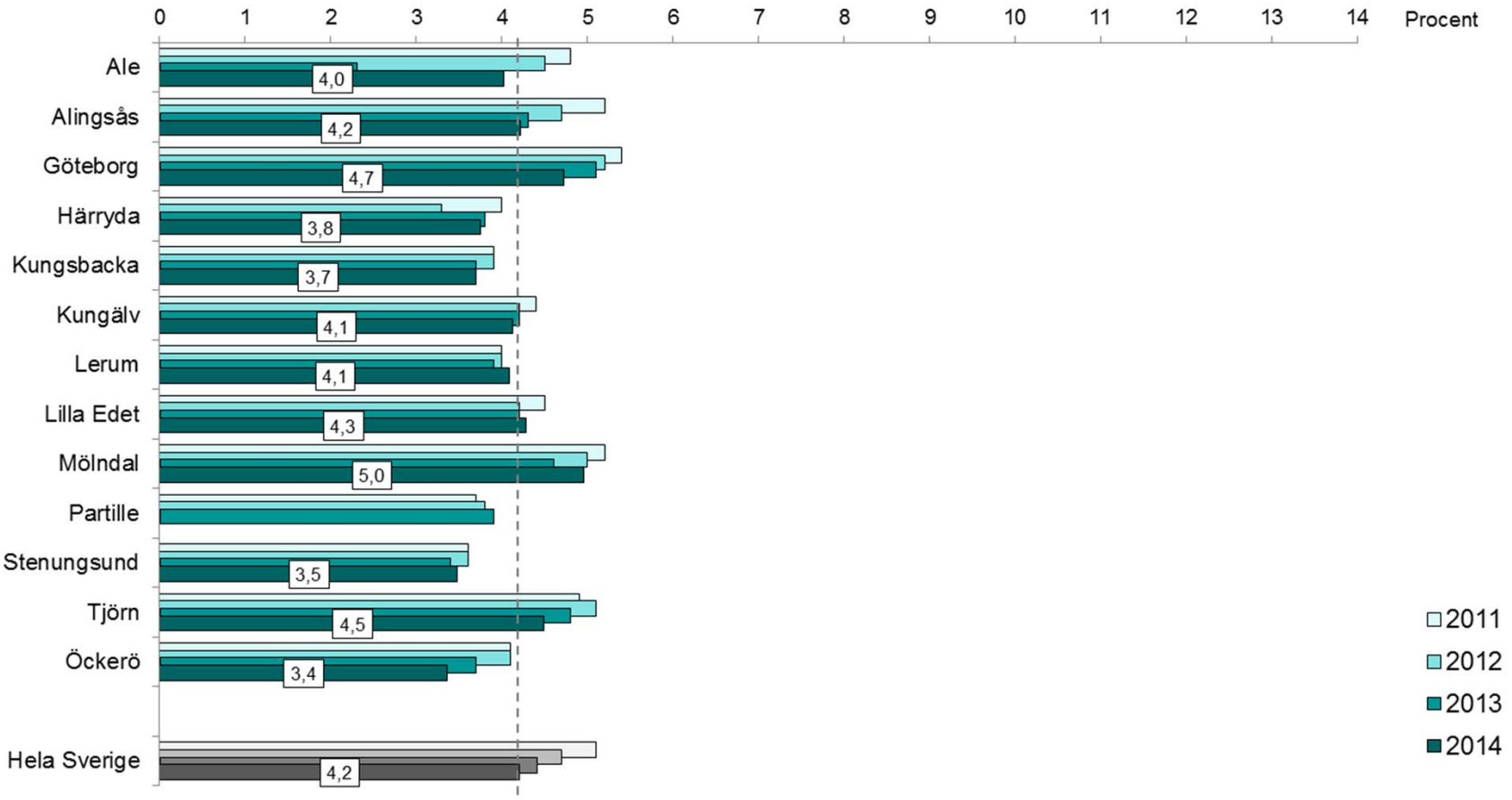

Kommentar: Avser andelen invånare 65 år eller äldre med beslut om hemtjänst den 1 oktober 2014 (resp. tidigare år).
Uppgift för Partille saknas 2014 (2013: 3,9 procent).

Datakälla: Socialstyrelsens register över socialtjänstinsatser till äldre och personer med funktionsnedsättning.

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

Andel äldre med hemsjukvård i hemtjänsten, 2014

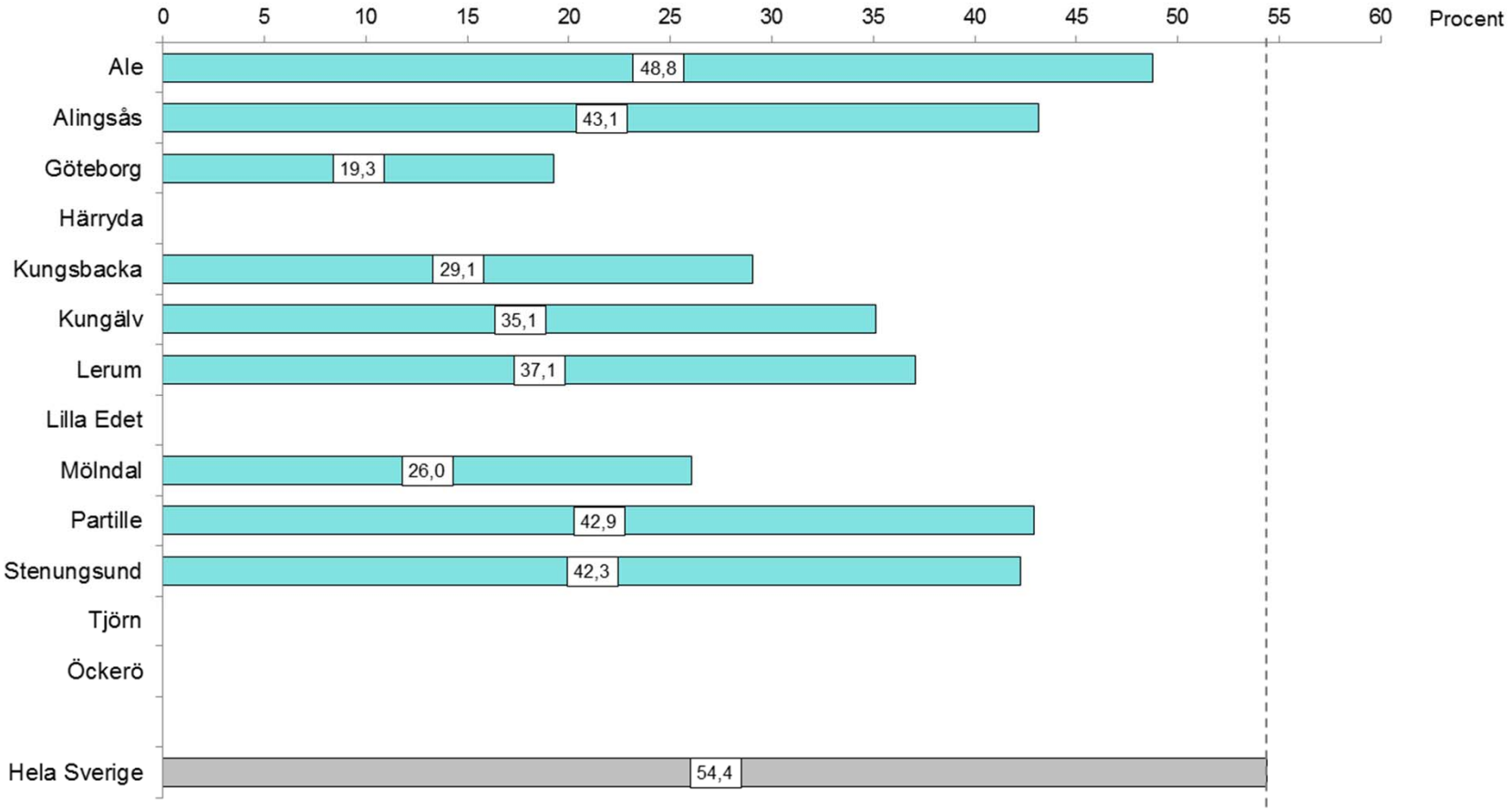

Kommentar: Andel personer 65 år och äldre som fick hemsjukvård samtidigt med insatser av hemtjänsten. Uppgift saknas för Härryda, Lilla Edet, Tjörn och Öcker.

Datakälla: Socialstyrelsens register över socialtjänstinsatser till äldre och personer med funktionsnedsättning och register över insatser i kommunal hälso- och sjukvård.

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

Ålder vid inflyttning till särskilt boende samt antal hemtjänsttimmar månaden före flytt

	Medianålder	Medelvärde antal timmar
Ale	*	*
Alingsås	86	62
Göteborg	87	58
Härryda	85	*
Kungsbacka	88	79
Kungälv	-	-
Lerum	87	50
Lilla Edet	*	*
Mölndal	86	73
Partille	88	*
Stenungsund	86	*
Tjörn	89	*
Öckerö	*	*
Hela Sverige	86	55

Kommentar: * Mindre än 30 observationer och redovisas därför inte av Socialstyrelsen. Streck (-) innebär att uppgift saknas.

Datakälla: Socialstyrelsens register över socialtjänstinsatser till äldre och personer med funktionsnedsättning.

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

Dålig hälsa och dålig rörelseförmåga bland äldre med hemtjänst, 2015

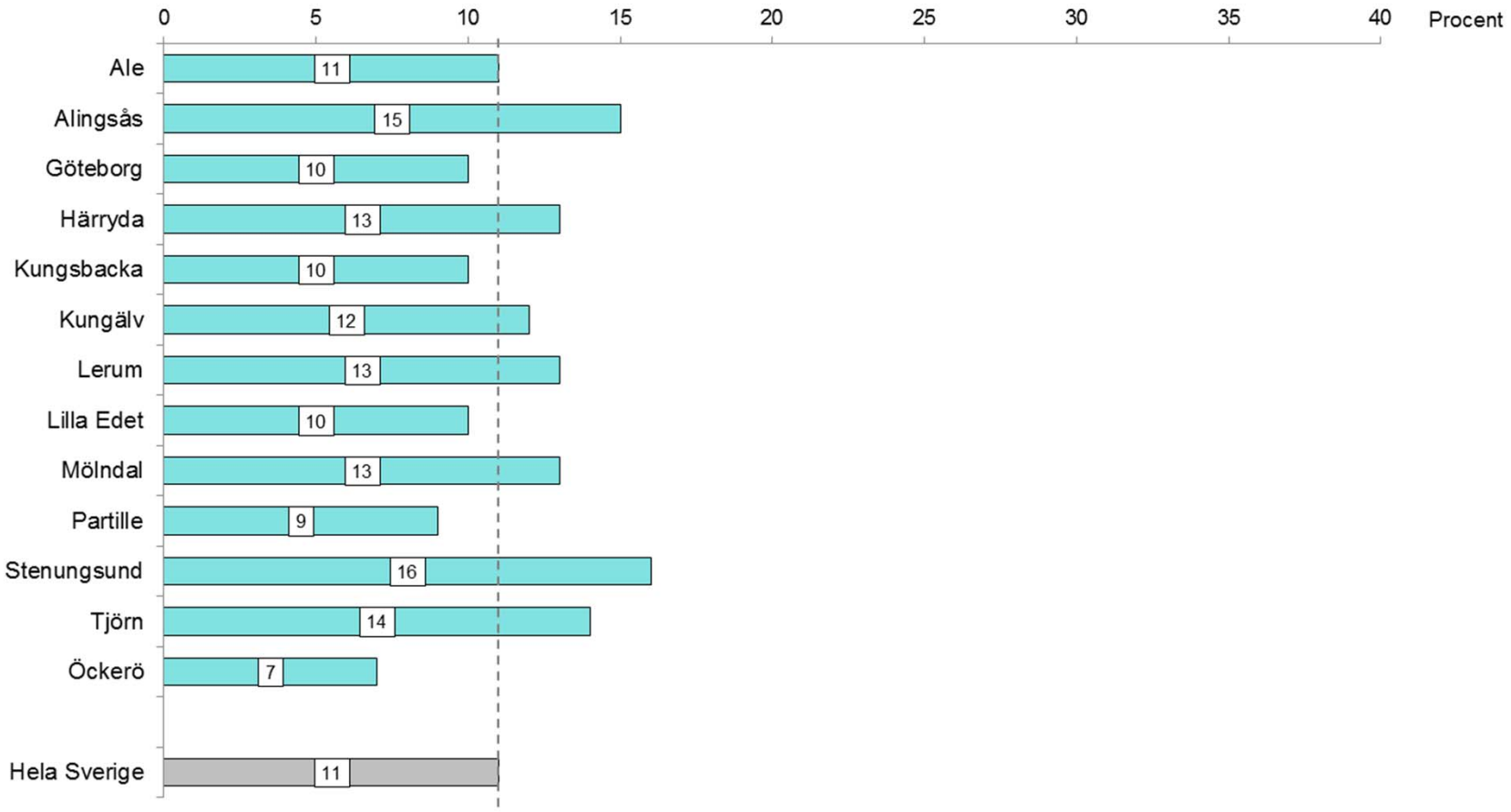

Måttet baseras på två enkätfrågor: *Hur bedömer du ditt allmänna hälsotillstånd?* samt *Hur är din rörlighet inomhus?* Diagrammet visar andelen som svarat att hälsotillståndet är *mycket dåligt* eller *ganska dåligt* (femgradig skala) och beträffande rörelseförmågan svarat *"Jag kan inte alls förflytta mig själv" eller "Jag har stora svårigheter att förflytta mig själv"* (fyrgradig skala).

Datakälla: Socialstyrelsens undersökning (2015) Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

Dålig hälsa och dålig rörelseförmåga bland äldre i särskilt boende, 2015

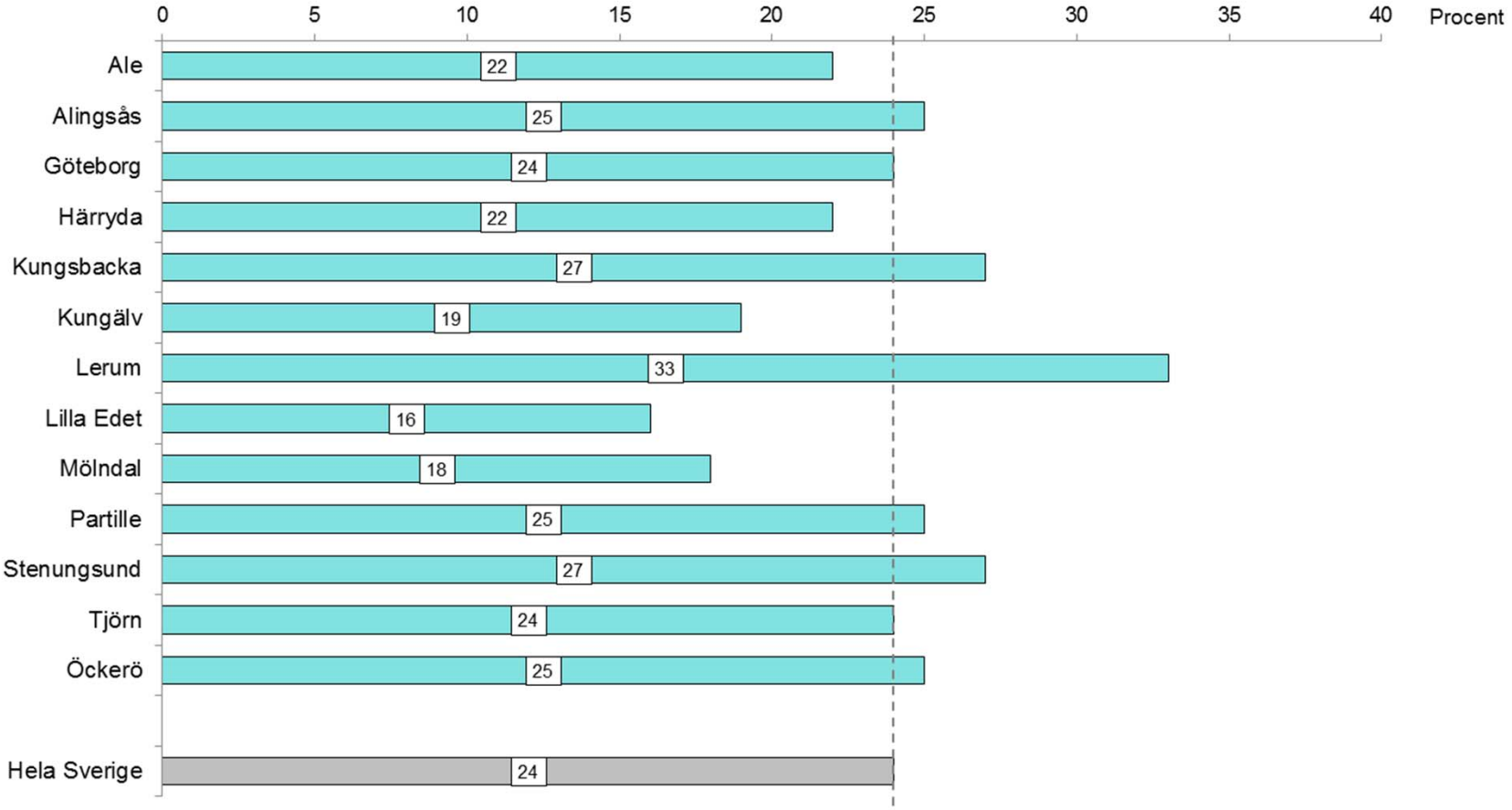

Måttet baseras på två enkätfrågor: *Hur bedömer du ditt allmänna hälsotillstånd?* samt *Hur är din rörlighet inomhus?* Diagrammet visar andelen som svarat att hälsotillståndet är *mycket dåligt* eller *ganska dåligt* (femgradig skala) och beträffande rörelseförmågan svarat *"Jag kan inte alls förflytta mig själv" eller "Jag har stora svårigheter att förflytta mig själv"* (fyrgradig skala).

Datakälla: Socialstyrelsens undersökning (2015) Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

Svåra besvär av ängslan, oro eller ångest bland äldre med hemtjänst, 2012–2015

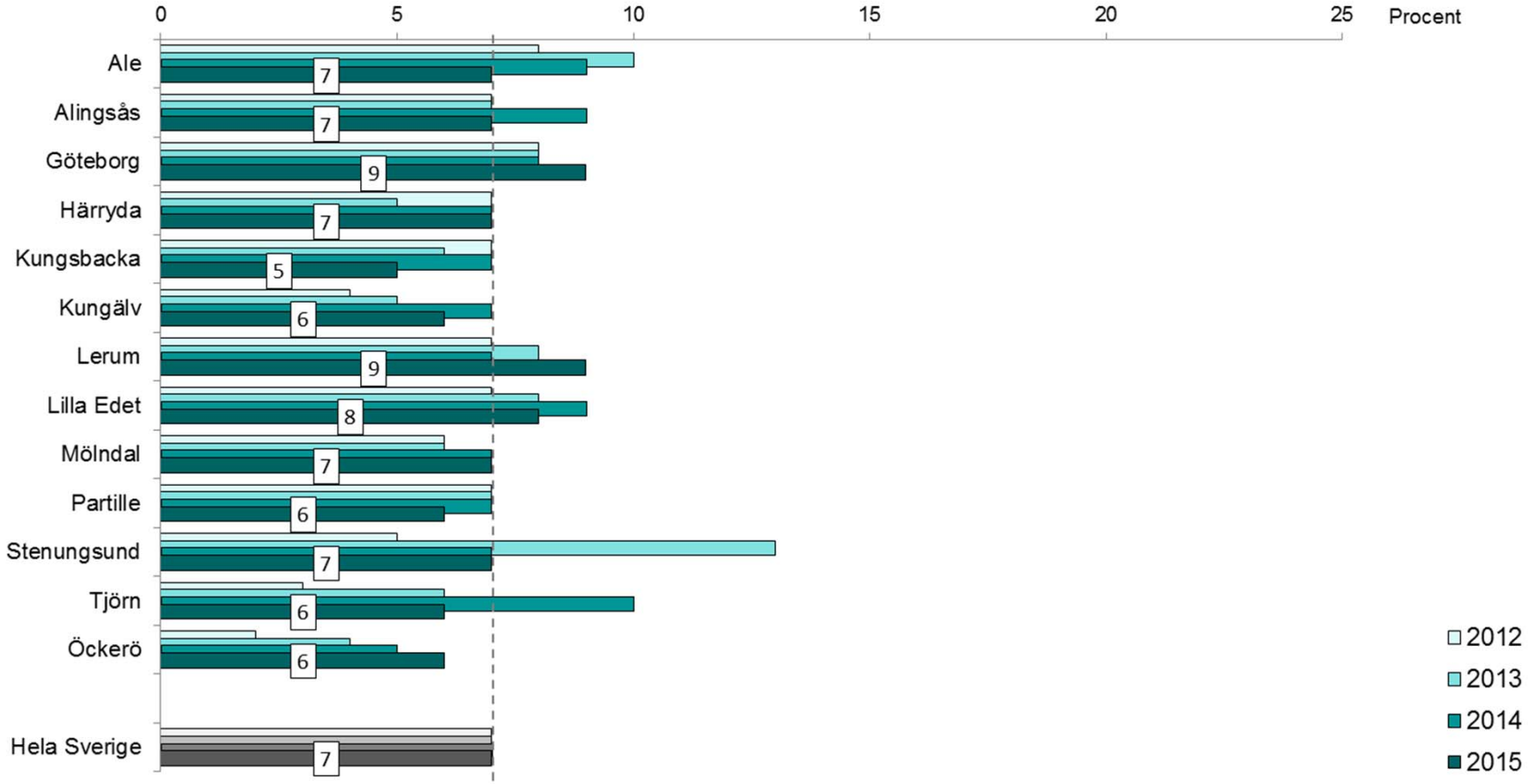

Enkätfrågan lyder: *Har du besvär av ängslan, oro eller ångest?*, med svarsalternativen: *Nej; Ja, lätta besvär; Ja, svåra besvär.* Resultaten avser procentandelen som svarat att de har svåra besvär.

Datakälla: Socialstyrelsens undersökning Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

Svåra besvär av ängslan, oro eller ångest bland äldre i särskilt boende, 2012–2015

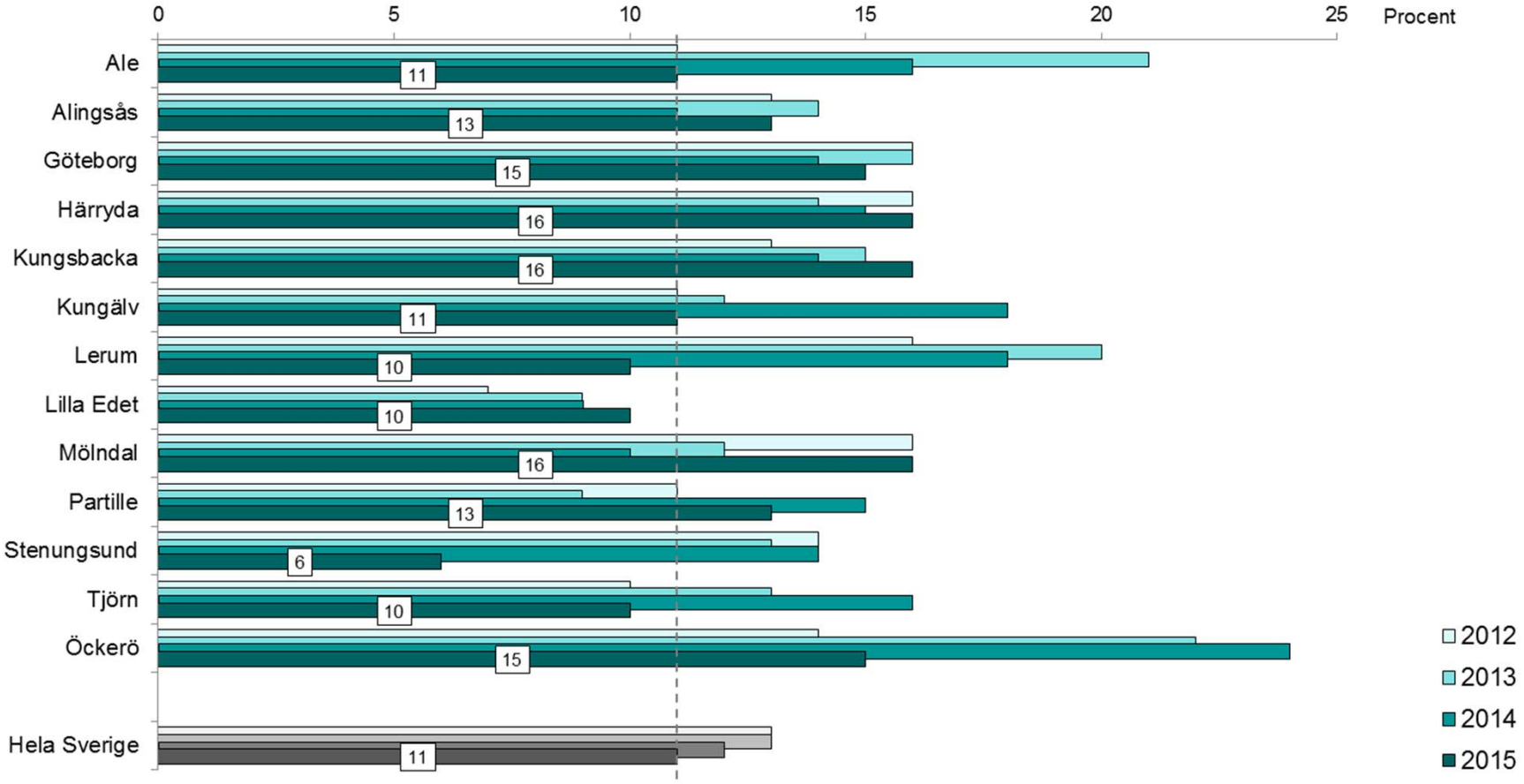

Enkätfrågan lyder: *Har du besvär av ängslan, oro eller ångest?*, med svarsalternativen: *Nej; Ja, lätta besvär; Ja, svåra besvär.* Resultaten avser procentandelen som svarat att de har svåra besvär.

Datakälla: Socialstyrelsens undersökning Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND

Välfärd

- Om GR Välfärd
- Politiska styrgrupper
- Nätverk
- Arbetsmarknad
- Sociala området
  - Barn, unga och familj
    - Pågående arbete
      - Barnmätverket
      - Barns välbefinnande och familjers villkor
      - CERA
      - Deltagarenkäter inom Plug In 2.0
      - Ensamkommande barn och ungdomar
      - Kompetens och stabilitet i den sociala barn- och ungdomsvården
      - Lupp – lokal uppföljning av ungdomspolitiken
      - Mötesplats funktionshinder
      - Mötesplats IFO
      - Nationell spridning av Hitta rätt
      - Nya GRannar
      - Parenting young children (PYC)
      - Personal- och rekryteringsbehov
      - Samarbete om FoU-stöd till

Öppna jämförelser och kvalitetsregister inom socialtjänsten

Öppna jämförelser är en gemensam angelägenhet för kommunerna. I Göteborgsregionen vill kommunerna ha stöd för att kunna hantera, analysera och använda öppna jämförelser i sitt förbättringsarbete. Frågan har bland annat aktualiserats av socialcheferna i GR-kommunerna och i GR:s samrådsgrupp för arbetet med en evidensbaserad praktik inom äldreomsorgen.

FoU i Väst/GR har genomfört olika aktiviteter för att främja ett kritiskt förhållningssätt och en kvalificerad hantering och användning av öppna jämförelser och kvalitetsregister i GR-kommunerna. GR deltar i SKL:s nationella försöksprojekt för att utveckla former för regionalt stöd i arbetet med Öppna jämförelser i socialtjänsten.

Regionala sammanställningar av Öppna jämförelser inom socialtjänsten

FoU i Väst/GR tar löpande fram sammanställningar av Göteborgsregionens resultat i Öppna jämförelser inom ett antal områden. Här hittar du de senaste rapporterna:

- Vård och omsorg om äldre
- Stöd till personer med funktionsnedsättning
- Missbruks- och beroendevård
- Social barn- och ungdomsvård
- Stöd till brottsoffer
- Ekonomiskt bistånd

Rapporterna syftar till att stödja användningen av Öppna jämförelser i GR-kommunerna, att visa på kommunernas resultat och att underlätta jämförelser och utbyte inom regionen.

Är du intresserad av sammanställningar från tidigare år?

- Arkiv: sammanställningar av Göteborgsregionens resultat i Öppna jämförelser

Öppna jämförelser inom utbildningsområdet

Läs mer här.

Nätverk kring kvalitetsregistren Senior Alert respektive Svenska Palliativregistret

Kommuner inom GR deltar sedan våren 2012 i nätverk kring kvalitetsregistret Senior alert respektive Svenska Palliativregistret. Syftet med nätverken är att ge möjlighet till erfarenhetsutbyte och fördjupning och frågorna som behandlas utgår från deltagarnas frågeställningar och behov.

Lästips

Kontaktpersoner på GR

Leena Odebo
031-335 50 85

Åsa Nilsson
031-335 51 98

Öppna jämförelser – regionala sammanställningar i Göteborgsregionen

©GÖTEBORGSREGIONENS KOMMUNALFÖRBUND